

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv06i30

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 6 Issue 30
July 1924

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 6, Iss. 30)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערער טייטש

שרייטער פון טעלע
לענדער, פארטיי
נישט איין, און די
וועלט וועט זיין
איינערעל

בצרכי החוקתי
ולא ארפה.
(איוב, כ"ו, 6.)
10 מיון גערעכטניג
קיום האלט איך זיך
שטארק, און וועל
איהר נישט אפלאזען.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנאציאנאלער ליג פון נאציאנאלע ווארעמנט ווארעמער יוניאן

Vol. VI. No. 30.

New York, Friday, July 25, 1924. 25טן דעסעמבער, 1924.

PRICE 3 CENTS

ארע אנגרימענטס אונטער געשריבענע און איצט געהט סדרה: סעטלמענטס

אנגרימענטס אנגענומען פון
אלע אסאסיאציעס.

ווען דער פארשטעהער פון דער יוניאן געפינט
דעם אנגרימענט, און דערמיט אין אויס-
געפיהרט געווארען דער לעצטער שריט
אין דעם סכסוך אין דער קאנסטיטוציע-
טרייט.

פארשטעהער פון דער יוניאן געפינט
דעם אנגרימענט, און דערמיט אין אויס-
געפיהרט געווארען דער לעצטער שריט
אין דעם סכסוך אין דער קאנסטיטוציע-
טרייט.

פארשטעהער פון דער יוניאן געפינט
דעם אנגרימענט, און דערמיט אין אויס-
געפיהרט געווארען דער לעצטער שריט
אין דעם סכסוך אין דער קאנסטיטוציע-
טרייט.

איצט געהט די סדרה סעטל- מענטס.

פון די אלע קאמיטעס, וואס בילדען
מיט זיך די גרויסע דזשענעראל-סטרייק
קאמיטע, אין קיין איינציגע ניט אויף
בזוי, ווי די סעטלמענט קאמיטע, וועלכע
באשטעהט פון איראעל פיינבערג, טישער
מאן, מ. גינפא, סעקרטאר, און דושי.
רובין. אין דער קאמיטע האט אויך פרע-
זידענט זיגמאן זיך שטארק באמיליגט
אין דעם מיט פון דער גאנצער וואך.
וויפיל שפער עס זיינען שוין געסע-
טעלט געווארען, און וויפיל ארבייטער עס
זיינען שוין געשיקט געווארען צו דער
ארבייט, קענען מיר נאך דערווייל ניט

זאגען באשייט. מיר קענען זיך אבער
מיט זיין, דאס א גוטע העלפט פון אונז
זענען קאנסאכער ווערען ביז קומענדיגן
מאנאט אין צוריק אויף ווערען פלעצער.
געוויס, ווען עס וואלט זיך געווענדט
אן די באשעס, וואלטען אלע ארבייטער
שוין געקענט זיין ביי דער ארבייט, אבער
די סעטלמענט קאמיטע איז זעהר פאר-
זיכטיג מיט דעם סעטלמענט. זי געהט
זיך צייט צו אונטערוואנדען גענוי די שט-
פער, די באשעס, און ווי ווייט זיי קענען
נאכקומען די פון דער יוניאן געשטעלטע
באדינגונגען. די סעטלמענט קאמיטע
אילט זיך ניט. זי טאר זיך ניט אילען.
זי ווייס, אז עס האנדעלט זיך איצט אין
דער דאזיקער רעאגאניזאציע-ארבייט
אונטערוואנדען די קאנסאכער-סטרייק
אויף א געווענען פונדאמענט. זי ווייס,
אז דער קליינער שאפ מוז געהן. און דער
פאר די נויטיגע פארזיכטיגקייט.
אמת, עס זיינען דא פילע ארבייטער,
וועלכע זיינען שטארק אונגעדולדיג, און

נאווערנאר סמיט און פרעזידענט זיגמאן גראטולירען זיך געגענזייטיג

רע אויך אויף ווייטער פארנעמען איהר
פארמינענטען פלאץ אין דער שטארק און
שטארק.
מיט פערזענליכע נומע ווינשע צו
אייך, בין איך
„ווארהאפטניג איינערע“,
אלפרעד א. סמיטה.
פרעזידענט זיגמאן ענטפער.
נאווערנאר אלפרעד א. סמיטה,
עקזעקוטיוו טשיימבער, אלבאני, נ. י.
מיין טייערער נאווערנאר:
איינער זעהר ליבער ברייט, אין וועל-
(שלום אויף זייס 12)

נאכדעם, ווי די קאמיטע, וואס דער
נאווערנאר האט אפאיינעטעט אין דעם
קאנסאכער-סטרייק, איז געווען פארטיג מיט
איהר ארבייט, און האט ארויסגעבראכט
איהר אנטישירונג, און נאכדעם, ווי די
דזשענעראל-סטרייק, נאך א לאנגע ישוב הרעת,
האבען ענדליך איינגעשטימט צו דער אנט-
שיידונג, און דער סכסוך איז פאר דער-
ווייל געסעטעלט געווארען, האט דער נא-
ווערנאר פון ניו יארק סמיט, מר. אלפרעד
א. סמיטה, געהאלטען פאר נויטיג צו
שרייבען פרעזידענט זיגמאן פאלגענדען
ברייף:

„מר. מאריס זיגמאן, פרעזידענט אינ-
טערנאציאנאל ליג פון נאציאנאלע ווארעמ-
ערס יוניאן, 3 וועסט 11טע סט., ניו יארק.
טייערער זיגמאן:
ערלויבט מיר אייך צו זאגען, דאס איך
שעץ זעהר הויך דעם גייסט פון איינער
מיטוירקונג און פון איינער באריוויליג-
קייט צו העלפען, וואס איהר האט ארויס-
געוויזען ארבייטענדיג מיט דער קאמיטע,
וואס איך האב באשטימט, אום צו סעט-
לען די סכסוכים אין דער קלאק און סוט
אינדוסטריע.
איך גלויב, דאס מיר האבען געפונען
א וועג צו א דויערהאפטע און קאנסטרוק-
טיווען פרידען אין דער אינדוסטריע, און
אייך ווייס, דאס מיט איינער פערזענליכער
מיטוירקונג און מיט דער מיטוירקונג פון
איינער יוניאן, וואס איהר רעפערענציעס
אזוי פעהיג, וועט דינע וויכטיגע אינדוסט-
ריעס.

דזשענעראל קלאומאכער סטרייק אין באלטימאר

די קלאומאכער אין באלטימאר זיין
נען דעם מיטוואך, דעם 23טן דזשוליי,
ארויס אין סטרייק.
אז עס געהט צו א סטרייק אין באל-
טימאר, דאס האבען די קלאומאכער אין
באלטימאר שוין לאנג פארמינענטען.
די לאנגע אין די באלטימארער קלאומאכער-
פער איז געווארען ערנער פון טאג צו
טאג. אין פילע שפער האט נאך אלץ

די יעהרליכע שמחה פון די ווייסע און דזשעמאל- כער אין פילאדעלפיה דעם שבת, 26טן דזשוליי

מענטס וועט פארקומען דעם שבת, דעם
26טן דזשוליי. דאס וועט זיין דער
יעהרליכער פיקניק און טאנץ אין מיי-
פלע גראו פארק.
די קאמיטע האט געטאן אלעס, וואס
איז נאך מעגליך געווען, צו מאכען די
דאזיקע אפער אויף אמיזאנט, אז די
וועלכע וועלען זיין דא, זאלען עס לאנג,
לאנג געדענקען. זי האט איינגע-
פריזען אנגענומען פאר די געסט, וועלכע
זי גלויבט, וועלען זיין אן אמת'ער איבער-
ראשונג. זי ערווארט, דאס דער דאזיקער
פיקניק זאל זיין דער שעהנסטער, וואס
איז אכאל געגעבען געווארען פון דער
יוניאן.

נוט אדער שלעכט, ביזי אדער אלעס,
אבער לאס. 50, דער לאקאל פון די ווייסע
און דעם מאכער אין פילאדעלפיה, האט
איינער אין זינען, דאס כדי דער עולם זאל
האבען דעם נויטיגען כוח און מוט, וואס
יוניאן-מעמבערס מוזען האבען, טאר אויך
ניט פארנאכאלעסיגט ווערען דאס שעהנע,
דאס אנגענומען, דאס גרויסע און נויטיגע
לעבענס-פרייד.
צוליב דעם באטראכט עס די ווייסע-
מייקערס יוניאן אין פילאדעלפיה פאר
איהר אויפנאכט צו פארנעמען אלעס א
רייזע פון ענטערטוינטענט אין דעם
מיט פון איהר, וואו חכמה זאל זיך קע-
נען אמוזירען. איינע פון די ענטערטוי-
נטענטע.

מאכען דער סעטלמענט-קאמיטע מיט
זייער איילענדיש פיל ענמט נישט, אבער
די סעטלמענט-קאמיטע לאזט זיך ניט
באאיינפלוסען פון די פארשיידענע גע-
פילדערס. זי טוט איהר ארבייט געלאז-
טען און איבערלעגט, אזוי דאס עס זאלען
ניט קענען געמאכט ווערען קיין מיט
טייטש, ווערען געגען שפעטער דער יוניאן
זעהר טייער קאסטען.

און איצט דארה איינגעשטעלט ווערען די-לאנגע נויטיגע מאשינעריע.

ווי עס אין אלגעמיין באקאנט, ענט-
האלט דער אנגרימענט איינגע זעהר ווייט-
טיגע פונקטען, ווי למשל, ווענען
דער אויסוואהל פון אן אומפאר-
טייאישען טשערמאן, וועלכער זאל
האבען דאס לעצטע ווארט אין פאל
די פארשטעהער פון בירדע צוריס זאלען
ניט קענען צווישען זיך מושה ווערען.
דאן האנדעלט זיך ווענען דער איינפיה-
רונג פון דעם סאניטארי לייבעל; דאן
האבט די נאווערנאר-קאמיטע אויספליי-
בען די עקספערטען, וועלכע דארפען עס
מאכען די נויטיגע אונטערוואנדען, כדי די
קאמיטע זאל קענען ארויסגעבען איהר
אויסוואהל איבער די צוויי פארדערגע-
נען דער יוניאן ווענען לימיטירטן און קאנ-
טראקטאט און ווענען א גאראנטירטע
צייט פון ארבייט פאר די בעלי-מלאכות.
אחז דעם וועט נאך אכאל פאלגענדיג
ווערען די פראגע ווענען די דעזינערס
און עקזאמינערס, וואס איז נאך ווייט
ניט געסעטעלט.

די אלע מיטגלידען צווישען דער יוניאן
און די אסאסיאציעס, און אויך צווי-
שען אלע צוריס אין דער נאווערנאר-קא-
מיטע וועלען פארקומען אין די קומענדי-
גע, און מיר וועלען זיכער ניט פארפעה-
לען צו באריכטען ווענען דעם אין די קו-
מענדיג נומערען פון אונזער צייטונג.

דזשענעראל קלאומאכער סטרייק אין באלטימאר

געהערשט די אלטע סיסטעם פון שטיק-
ארבייט. די פריזען זיינען געווען מיט-
ראבלע, און דער קלאומאכער האט גע-
מוט ארבייטען שווער און ביטער, אום
צו קענען ווי עס איז מאכען א לעבען.
דער פאקט איז, דאס אין נאך פילע
קלאומאכער האט נאך אלץ געבליהט
די פארפלוכטע סוועטינג-סיסטעם, און,
נאטירליך, האט זיך דער טרויעריגער צו-
שטאנד אויך אפגערופען אויף די עטליכע
יוניאן-שפער.
איצט, אז עס איז געווען די גרויסע
ענדערונג אין דער לאנגע פון די קלאק-
מאכער אין ניו יארק, האבען די באלטי-
מארער קלאומאכער דעפיהלעט זיך נאך
שלאכט. אין ניו יארק האלטען די גאר-
בייטער שוין אזוי ווייט, ווי צו קענען
דיקטירען א גייעס סיסטעם פון דער גאנ-
צער אינדוסטריע, און זיי, די באלטימאר-
ער, האלטען נאך אלץ ביין אלחזיבית.
האבען זיי זיך געריסען צום קאמף.
פילע מיטגלידען זיינען אפגעהאלטען
געווארען פון דער באלטימארער קלאק-
מאכער יוניאן, אויף וועלכע עס איז ארום-
גערעדט געווארען ברייט און טיף די גאנ-
צע לאנג. לעצטע וואך איז איינבארופען
געווארען דער לעצטער מיטגליד, אויף וועל-
כע עס זיינען געווען, אלס רעדנער, פרע-
זידענט זיגמאן, ווייס-פרעזידענט האל-
(שלום אויף זייס 12)

אינהאלט-פארצייכנים
גערעכטיגקייט" נומער 30

- זייט 1 און 2 יוניאן-פארשטעהער און סטרייק-
נייעס.
- זייט 3 בארייטונגס-קאנסאכער צו דעם סע-
טלמענט אין קאנסאכער-סטרייק.
- זייט 4 דער אנגרימענט פון דער אינטערנאצי-
אנאל סמיט דער פראטעסטיוו אסאסיאציע.
- זייט 5 פרייד און ארגאניזאציעס פראגע-
אונזער ערוויקטענאל דעפארטמענט -
פאנא מ. קאהן.
- זייט 6 וואס אונזער דעם ענדערפילער דעקע-
ווער די רויטע סעטינגען. זאכען גוט
צו וויסען - פ. ד. ס.
- זייט 7 פאסיליען, אנגענומענע (סקיצע) -
לעאן נאטליב, האפנונגסלאז (סקיצע) -
בליקער.
- זייט 8 אונזער יוניאן-אונזער שטארק, וואס
אנבארעמט די אנגרימענט-עריטאריע.
- זייט 9 דער נייטער עקסאמינער קרוינס, וואס
שווערע רוסלאנד, ד. ב. שטערנבערג.
פילאדעלפיה - סיסטעם פארק (נעריכט) - מ.
פערלמאנער.
- זייט 10 ווער איז דער גרעסטער אירישער
י. ב. שטערנבערג - על עס. קורץ און שטארק -
ה.
- זייט 11 צום וויינען, אדער צום לאכען - א.
ווערדיג, אינטערנאציאנאל קאלענדאר - ה.
- זייט 12 די ארבייטער באוועגונג אין די אפער-
שטעטע לענדער - א. רעוואלוציאני.
זייט 13 נישט (פאליטיש) - דער לעבע-
דינער.
- זייט 14, 15 און 16 שווערע-וויסענטע און
נייעס.

אונזער אינטערנעשאנאל באטייליגט זיך אויף דער לוייה פון יצחק אייזיק הורוויטש

שיקאגא קריגט צו א נייעם אינטערנעשאנאל דרעם לאקאל

דער דראקטאר פון די „גערעכטיגקייט“ און ווייטפערענדע סעמינאל לעפאט ווייטש, ברודער לעפאטוויטש האט גע- רעדט אין נאמען פון אונזער אינטערנא- שיקאגא יוניאן.

באסטאן רושניגט באארד בא- דירעקט דעם טייט פון דר. הורוויטש.

דער רושניגט באארד פון דער קלאק און דרעסמאכער יוניאן פון באסטאן האט אונז צוגעשיקט פאלגענדע טעלעגראמע: „די מיטגלידער פון רושניגט באארד פון דער קלאק, סקוירט און דרעסמאכער יוניאן פון באסטאן, און אויך די נאנצע מיטגלידערשאפט פון אונזער יוניאן, דרוי- קען אויס זייער טרויער איבער דעם טויט פון דר. יצחק אייזיק הורוויטש, וועלכער האט אפגעגעבן א גרויסען טייל פון זיין לעבען פאר דער ארבייטער באוועגונג. „מיר דריקען אויך אויס אונזער סימ- פאטיע צו דער פאמיליע פון פארשטאר- בענעם און שיקען זיי אונזער טרויסט ווארט.“

רושניגט באארד קלאק, סקוירט און דרעסמאכער יוניאן פון באסטאן.

אונזער אינטערנעשאנאל און אויך די קלאקמאכער יוניאן האבען זיך בא- טייליגט אין דער גרויסער לוייה פון יצחק אייזיק הורוויטש לעצטען פרייטאג, און האבען געשיקט קאנצען ברומען, מאנכע האמארס פון אונזער אינטערנעשאנאל האבען אויך געשיקט קארעטען מיט ספע- ציעלע האמיטעס זיך צו באטייליגען אין דער לוייה און אפגעבען דעם פארשטאר- בענעם העמפער די לעצטע עהרע.

פערזענלעך זיגטאן האט אויפגעפא- רעדט די קלאקמאכער סטרייטערס אין די האלס זיך צו באטייליגען אויף דער לוייה און א גרויסע צאהל פון זיי זיינען געקומען. די קלאקמאכער האבען אנגע- פירט דעם „פארווערטס“ האל, וואו דער נפטר איז געלעגען און האבען זיך צוגע- הערט צו די רעדעס, וואס זיינען דארט געהאטען געווארען, אויסדריקענדיג א טיפען טרויער נאך דעם פארשטארבענעם גרויסען פרייהייטס העמפער. די קלאק- מאכער האבען אויך אנגעפירט דעם סקוירט לעבען „פארווערטס“ צווישען די רעדנער אין „פארווערטס“ האל האבען זיך געפונען „יאנאווסקי, ברודער ראפאפארט, א. שעהר, מ. ביאליס, ב. ראבניק, ה. רופער, מ. נאוואק און מ. נאדעסטין. אלע רעדנער זיינען ווארעם אויפגענומען געווארען פון דעם ענט- ווארטלעכען ערם.

אויף דעם מיטינג זיינען ערוויילט געווארען די בעאמטע פאר דעם לאקאל און זיי זיינען געווען אינטעראסירט געווא- רען. די פארענדע פערזאנען זיינען ער- וויילט געווארען:

אום טשערנידזי איז ערוויילט געווא- רען שוועסטער נעטי גינדאלסקי און אום סערעטער איז ערוויילט געווארען שוועסטער סטעלא ספיוואק. זיי זיינען פון די טעטיגסטע מיטגלידער פון דעם לאקאל. דער לאקאל האט שוין אויך זיין עקזעקוטיוו באארד.

אויף דעם אינטעראסירטן מיטינג איז אויך געווען מוזיק און רעפרעזע- מענטס, און דער ערשטער האט זיך גאנץ פון אמאזירט. ברודער ראפאפארט פארענדיגט זיין צושריפט מיט די פאלגענדע ווערטער: „מיר גראטולירען די מיטגלידער פון לאקאל 60, און מיר ווינשען זיי גליק! מיר ווינשען זייער לאקאל זאל ווערען א וויכטיגער טייל פון אונזער יוניאן.“

די פוילישע ארבייטער פון דרעם- קווייט איז שיקאגא האבען ניט לאנג צוריק זיך געווענדעט צום גענעראל עקזע- קוטיוו באארד פון אונזער אינטערנעשאנאל, פארקאנגענדיג מיט זאל זיי באזוכן גינגען א טיגאטער פאר א באזונדער לא- סאל, כדי זיי זאלען קאנצען בעסער פיר- רען די מיטינגען אין זייער אייגען שפראך, וואס זיי פארשטעהען אמבעס- טען. זיי האבען עס פארלאנגט אויס'ן זעלבן גינגט ווי די איטאליענישע דרעם מאכער און קלאקמאכער פון ניו יארק, ערקלערענדיג דערביי, אז ווען זיי וועלען האבען א באזונדער לאקאל פון אונזער אינטערנעשאנאל, וועלען זיי האבען אריינהינגען אלע פוילישע דרעסמאכער פון שיקאגא אין זייער לאקאל.

דער גענעראל עקזעקוטיוו באארד פון אונזער אינטערנעשאנאל האט באווייזט דעם פארלאנג און זיי ארויסגעגעבען א טיגאטער אינטערען נאמען „פאלישע דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 60.“ דער נייער לאקאל אין שיקאגא איז שוין אינטעראסירט געווארען און וועלען דער אינטעראסירטן שרייבט אונז ברוד- דער מ. ראפאפארט, פון שיקאגא דו- ש. באארד, ווי פאלגט:

„דאנערשטאג, דעם 26סטען יוני, איז אפגעהאלטען געווארען א זעהר שעהנער מיטינג, אויף וועלכען עס איז אינסטא- לירט געווארען דער נייער פוילישער דרעסמאכער לאקאל 60. די אינסטאלי- שאן איז דורכגעפירט געווארען פון די בעאמטע פון אונזער רושניגט באארד, ווייטפערענדע פערזענלעך איז דער מארט ארויסגערופען געווארען נאך טאג לירא און ער האט ניט געקענט זיין אויף דעם זעהר שעהנעם און גרויסען מיטינג פון די פוילישע ארבייטער פון דרעם טרויער. די פוילישע ארבייטער האבען אויפגענומען זייער לאקאל מיט א סך ענטוואוס.

„דער רושניגט באארד פון שיקאגא איז גרייט צו העלפען דעם נייעם לא- קאל מיט אלץ וואס וועט נאך זיין מעג- ליר, און מען קאן ערווארטען, דאס דער לאקאל וועט שפילען א וויכטיגע ראלע אין לעבען פון אונזער אלגעמיינער יו- ניאן אין דער נאעהנטער צוקונפט. דער מיטינג איז אדרעסירט געווארען פון די פאלגענדע בעאמטע פון דעם רושניגט באארד: ה. פייטעלסאן, ראיי גלאסמאן,

קלאקמאכער פון בארטימא- פארפערטיגען זיך צו א סטרייק

(שלוס פון זייט 1.) זאל נעהמען איידער דער סטרייק וועט גערופען ווערען. דער מיטינג וועט אפ- געהאלטען ווערען אין ברייט-שלוס, 1012 איסט באלטימאָר סטריט. פערזענלעך זיגטאן האט פארשפראכען אנוועזענער צו זיין ביים מיטינג און ערקלעהרען די פא- דערונגען פון דער יוניאן פון דער פלאט- פארמע. מענערזשער סאל פאלאקאט, די ווייטפערענדע נעמען זיידמאן און מאקס אמדור, און פערזענלעך בראונינג פון דער באלטימאָר פערערייטשאן און לייבאר, ווע- לען אויך אדרעסירען דעם מיטינג. די פאדערונגען פון די באלטימאָרער קלאקמאכער ענטהאלטען אין זיך די אפ- שאפונג פון שטיק-ארבייט אין מאנכע שעפער, וואס מיינט אין באלטימאָר דאס וועלכע וואס דער סוועטינג-סיסטעם; די איינפיהרונג פון א געמיינשאפטליכען ארבייטסלאזען פארזיכערונג פאָנר; די זעלבע שכירות פאר מענער און פרויען פאר די זעלבע ארבייט; גלייכע צוטייל- לונג פון ארבייט אין די שעפער; די איינפיהרונג פון א סאניטארען יוניאן- לייכע, וואס זאל אננעמען ווערען אויף יעדען נארמענט, און אלע אנדערע פונק- טען, וואס זיינען געוואונען געווארען אין ניו יארק דורך דער ענטשיידונג פון דער קאמיסיע וואס איז אפאייגנטעט געווארען פון נאָווענאָר סמיטה. העכסט וואהרשיינליך וועט דער מיר מינג נעבען פולע מאכט דער עקזעקוטיוו קאמיטע פון דעם באלטימאָר רושניגט באארד צו באשטימען די צייט פאר דעם סטרייק, וואס ווערט ערווארט נאך אין זיכע.

אינטערנעשאנאל יוניאן באנק

פינפטע עוועניו און 21טע סטריט

אונזער באנק

האט אלע איינריכטונגען פאר אלע אייערע באנק אנגעלעגענהייטען. צאהלט 4 פראצענט אימערעסט און טיילט די פראפייטען מיט איהרע דעפאזיטארס.

שיקט אייער געלד נאך יוראָפּ צו די ביליגסטע פרייזען.

פאר די 6 מאנאטען פון אונזער עקזיסטענץ באשטעהט יעצט אונזער פארמעגען פון \$2,500,000.00.

צוויי מיליאן פינף הונדערט טויזענה דאלער

מיר האבען איבער 3,000 דעפאזיטארס ביז יעצט, און די צאהל פאר- גרעסערט זיך יעדען טאג.

יעצט איז די צייט צו מרענספערירען אייער אקאונט. ברענגט אייער באנק ביכעל און מיר וועלען גלייך אנפאנגען צאהלען פראצענט.

International Union Bank

FIFTH AVENUE at 21st STREET

Member Federal Reserve System

באגריסונגס טעלעגראמען צו דעם סעטעלמענט אין קלאוק טרייד

לאנד ווינען מיט אייך און ווינען אייך א גיכען סעטעלמענט. מיט ברודער גרום,

אינטערנעשנאל פאקעט בוך מייקערס יוניאן אסיפ וואלינסקי, מענערזשער.

די צוויי טעלעגראמעס ווינען נעשיקט געווארען שוין נאכדעם ווי עס איז באקאנט געווארען, אז די דזשאבערס האבען אנגענומען די ענטשיידונג פון גאווער-נאָר'ס קאָמיטע. נאָך אנדערע אַרבייטער אָרגאַניזאַציעס האָבען צוגעשיקט טעלע-גראַמעס אַביסעל פֿריער, ווען די דזשאַבערס האָבען זיך ענטזאָגט אָנצונעמען די ענטשיידונג פון גאווערנאָר'ס קאָמיטע און עס האָט געהאַלטען דערביי אַז די יונג

ווען עס איז באקאנט געווארען די נייגע, אז אלע צדדים אין דער קלאוק אינדוסטריע האבען אנגענומען די רעסאָלוציעס פון גאווערנאָר סמיטה'ס קאָמיטע, און דאָס דער סכסוך אין קלאוק טרייד איז שוין געסעטעלט, האָבען אייניגע אָרגאַניזאַציעס צוגעשיקט צו אונזער אינטערנעשנאל באַגריסונגס-טעלעגראַמען. אַז ווינען אייניגע פון זיי: „מאָריס זיגמאַן, פֿרעזידענט פון דער אינטערנעשנאל ליידס נאָרמענט וואָר-קערס יוניאָן.

ערלויבט מיר צו גראטולירען אייך און אייער אָרגאַניזאַציע פֿאַר די טאַקטישקייט וואָס איהר האָט באַנוצט אין דעם איצטיגען סכסוך אין דער קלאוק אינדוסטריע פון ניו יאָרק, וואָס האָט געדאכט מיט זיך די ענטשיידונג פון גאָווערנאָר'ס קאָמיטע, וועלכע די דזשאַבערס האָבען ענדליך אָנגענומען.

די הויפט פונקטען פון דער קאָמיטע'ס רעסאָלוציעס, ווי אַ שטייגער, אַז די דזשאַבערס זאָלען מאַכען אַדער קוויטען נאָרמענטס נאָר אין יוניאָן שטעפער; די איינפֿיהרונג פון אַ סאַניטאַרי יוניאָן לייבעל; דער אַרבייטסלאָזען אינשורענס פאַנאַ; אַז די אַרבייט זאָל געטילט ווערען בלייב איבער די שטעפער פון די קאָנ-טראַקטאָרס — דאָס אַליין שטעלט מיט זיך פֿאַר אַ גרויסען אויפֿטר פֿאַר אייער אָרגאַניזאַציע. דאָס מוז האָבען די וויר-סונג אַוועקצושטעלען די קלאַוק-אינדוס-טריע אויף אַ געוויסערען באַדען און וועט געבען אַ געלעגנהייט די אַרבייטער צו מאַכען אַ בעסערען לעבען.

מיר פֿיהלען, דאָס די אנדערע יוניאָנס אין די נאָדעל-טריידס דארפֿען זיין דאָס באַר צו אייך פֿאַר די נייע פּאָליציעס וואָס איהר האָט געוואונען. דאָס מוז און וועט אַזיך האָבען אַ גוטע ווירסונג אויף די אנדערע אָרגאַניזאַציעס צו מאַכען אַ פֿאַר-וואַר צו לייזען די זעלבע פּראָבלעמען אין ווערע טריידס אויף דעם זעלבען שטיי-גער ווי איהר האָט עס געטאָן.

מיר שיקען אונזער גראטולאציע צו אלע באַטעט אין מיטגלידער זיין אייער אָרגאַניזאַציע וועלכע געפינען זיך אין דעם מאַמענט ווען די ציילע, ווערען גע-טריבען, אויף דער פּיקעט ליינ, מאַכענ-דיג אלע נויטיגע אָנשטרענגונגען איינ-צופֿיהרען אין לעבען די ענטשיידונג פון דעם גאווערנאָר'ס קאָמיטע, טוענדיג אַלץ וואָס מען קען צו פֿאַרמיינען פון טרייד די סוועט און קאַרפֿאַרישאָן שאַפֿעס.

איר באַגריס אייך מיט'ן גאנצען האַר-צען אין נאָמען פון אונזער אָרגאַניזאַציע, און ווינש אייך, אַז אייער רעאָרגאַניזיר-שאַן גענעראַל-סערייס זאָל געקרוינט ווערען מיט'ן גרעסטען ערפֿאָלג.

מאָריס קויפֿמאַן, פֿרעזידענט אינטערנאַציאָנאַל פֿאַר וואָרקערס יוניאָן.

מאָריס זיגמאַן, פֿרעזידענט א. ל. ג. ו. י. די אינטערנעשנאל פאקעט בוך מיר-טערס יוניאן שיקט איהרע גראטולאציע-ען צו אייער גרויסער אינטערנעשנאל ליידס נארמענט וואָרקערס יוניאן פֿאַר די ערפֿאָלגרייכע אָנפֿיהרונג פון די פֿאַר-זאָגלונגען מיט די דריי אַסאָסיאיישאָנס אין אייער אינדוסטריע, וועלכע האָבען געמיהרט צו דער ענטשיידונג פון דעם גאווערנאָר'ס קאָמיטע. מיר ווינען זיך געד, אַז די ענטשיידונג וועט ברענגען אָרדנונג אויף דעם פּלאַץ פון דעם כאָאָס אין דער קלאַוק-אינדוסטריע, ניט נאָר אין דעם קלאַוק-מאַרקעט פון ניו יאָרק, זאָנ-דערן איבער'ן גאנצען לאַנד.

אייער רעאָרגאַניזירשאַן-סערייס איז אַ מוֹטל פון באַנייטערונג פֿאַר אונזער יוניאָן, און עס ווירט אונז דעם וועג ווי וואו אייך מיר דארפֿען קעמפֿען געגען דער פעסט פון סווערשאַפֿט, פון וועלכער קיר לייזען אויף נוס ווי איהר. מיר קענען זאָגען מיט וויכעריקייט, אַז אלע אָרגאַניזירטע אַרבייטער פון

יאָן זאָל דאָך מוזען ערלעבירען אַ ביר-טערען קאַמף. יענע טעלעגראַמעס ווינען אָנגעקומען פון די פּאָלענער אָרגאַניזאַ-ציעס און לעזען זיך ווי פֿאָלגט: מאָריס זיגמאַן, פֿרעזידענט א. ל. ג. ו. י. ווי עס שיינט, וועט אייער אָרגאַניז-אַציע דאָך מוזען אָנפֿיהרען אַ קאַמף מיט אייערע באַלעבאָטיס, נאָך די אַלע אַנ-שטרענגונגען, וואָס איהר האָט געמאַכט אין אייערע ברייאַנטענע ארויסטרעטונג-גען אויף די ויצונגען פון דעם גאווער-נאָר'ס קאָמיטע.

אין נאָמען פון עקזעקוטיוו באַאָרד פון דעם קענטראַל טריידס און לייבאָר-קאָנסיל פון ניו יאָרק, שיק אייך אייך די פֿולע סימפּאָטיע. מיר ווינען גרויס אייך צו העלפֿען אין אַלץ וואָס איהר נויטיגט זיך, אזוי שנעל ווי איהר וועט עס אויב-לאָזען וויסען.

מיט די בעסטע וואונשען פֿאַרבלייב אייך ברידערליך אייער, דזשאָהן פ. קאהילין, סעקר.

אינטערנעשנאל ליידס נארמענט וואָרקערס יוניאָן. דער אַרבייטער דינג שיקט אייך אַ ברודער-גרום און ווינשט אייך אַ שנעלען זיג אין דעם געדעכטען קאַמף, וואָס איהר פֿיהרט איצטער אין די אינטערעסען פון די אַרבייטער אין אייער אינדוסטריע. נאַציאָנאַלע עקזעקוטיוו קאַמי-טע פון אַרבייטער דינג.

מאָריס זיגמאַן, א. ל. ג. ו. י. אין דעם טאָג ווען אייער אָרגאַניזאַ-ציע פאַנגט אָן אַ קאַמף פֿאַר דער פֿאַר-בעסערונג פון די אַרבייטס-באַדינגונגען פֿאַר אייערע מיטגלידער, ערלויבט מיר אייך פּאַרצושלאָגען די מיטהילף פון דעם דזשאָנט באַאָרד פון דער פֿאַרדערס יונג יוניאָן. מיר ווינען גרויס אייך צו העל-פען אין אַלע הינזיכטען. מיר ווינען זיך געד אין אייער זיג. א. בראַנשטיין, מענערזשער פון דזשאָנט באַאָרד פון דער פֿאַרדערס יוניאָן.

דאלארס רעדיא

פאר דער אלטער היים אין יוראפ דאס אריבערשיקען קאסט זעהר ביליג

א שנלערעך און ביליגערעך וועג (דורך ראדיא) אריבערצושיקען אמעריקאנער דאלארס נאך דער אלטער היים ווערט באקאנט געמאכט פון דער אמעריקאן עקספרעס קאמפאניע. דער דאזיגער נייער וועג ארי-בערצושיקען געלט דורך ראדיא איז שנעלער, ווי דורך פאסט, און ביליגער, ווי דורך קייבעל.

דאלארס ווערען איצט אריבערנעשיקט אויף פאלגענדע וועגען:

דורך ראדיא: דורך קייבעל:

שנעל דורך קייבעל — וואס ווערט צוגעשטעלט איבער נאכט דירעקט צו אונזערע אָפּיסעס אויף יענער זייט ים. דאָס געלט ווערט אויסגעצאָהלט אין פאַרלויף פון 3 ביז 5 טעג. ווידערהאַלטע אַרדערס צו דער זעלבער פערזאָן: אין פאַל איהר שיקט נאָך אַמאָל געלט צו דער זעלבער פערזאָן דורך דער אמעריקאן עקספרעס קאמפאניע איז דער פרייז פער קייבעל זעהר נידעריג.

דער פרייז פאר א ראדיא-מעסערזש איז בלויז 6 סענט א וואָרט

און אויך

25 סענט עקסמטרא פאר סירוויס

דורך פאסט:

דורך אן אויסלענדישער געלט-אגנטיזאנט (פאָרעין מאַני אַדער) ווערט דאָס געלט אויסגעצאָהלט אזוי שנעל ווי אין דריי וואכען.

אמעריקאנער דאלארס געלט געשיקט דורך דער אמעריקאן עקספרעס קאמפאניע אויף וועלכען אַמאָל וועט ווערן אויסגעצאָהלט אזוי יענער זייט אין ס'איז וועג, ווערט אויסגעצאָהלט אזוי שנעל ווי אין דריי וואכען.

זעהט, אז איהר זאָלט קריגען אן אמעריקאן עקספרעס קאמפאני רעסיט, דאָס איז אייער פֿאַרזיכערונג געגען פאַרלוסט.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

17 וועסט 23טע סטריט
סאָנער סטע עוועניו
22 וועסט 15טע סטריט
118 וועסט 39טע סטריט
1251 דריטע עוועניו

65 בראַדוויי
ניו יאָרק

18 משאמאהם סקווער
סאָנער איסט בראַדוויי
2131 בראַדוויי
מאָריס פאַרק און 180טע סט.
1 וועסט 125טע סטריט.

ברוקלין, נ. י. — 3טע עוועניו און 41טע סטריט
נוואַרק, נ. י. — 876 בראַד סטריט.

אייניגע אמעריקאן עקספרעס אָפּיסעס אין אנדערע שטעט:

פֿאַרמאָנט, אַרענאָ, 66טע און אַוק סט.
סאַן פֿראַנציסקאָ, מאַרקס סט., נעב 2טע סט.
סאַן לואיס, מאַ, 804 דריטע עווע.
סעאַטל, וואַשינגטאָן, 804 דריטע עווע.
וואַשינגטאָן, ד. ק., 1331, דריטע סט.
באַפּאָל, נ. י., סעין און, אירי סט.
שיקאַגאָ, אילאָ, 15 נאָרס וואַשאַ עווע.
סינסינעטי, אַ, 4טע און רייס סט.
דאַלאַס, טעקסאַס, 1306 קאַמערס סט.
רעטראַיט, מיזש, 25 פאַרס סט., וועסט

לאַס אַנדזשעלעס, קאַל., 724 ס. אַליין
מינעאַפּאָליס, מיננ., 619 מאַרקס עווע.
מאַנטרעאַל, קענעדיע, 521 פּיליפּס סקו.
מילוואַקיי, וויסק., 386 בראַדוויי.
ניו אַרלינגטאָן, לאַ, 707-708 גרויסער סט.
שאַרלס האַטעל בילדינג
פּיאַרעמאָנט, אַ, 1708 משעטמאנט סט.
פּיאַרעמאָנט, אַ, 847 פּערטע עוועניו.
סאַלעם לייק סיטי, וויסא, 26 וועסט 2טע סט.
סאַטאָ סטריט.

אַטלאַנטאַ, ג., סאַטאָ-וויכעווען בילדינג
47 פּערליע סטריט.
באַלטימאָר, מאַד., 182 וועסט פּעיעס סט.
בירמינגהאַם, אַלא., 4 נאָרס 10טע סט.
באַסטאָן, מאַסס., 388 וואַשינגטאָן סט.
קליוולאַנד, אַ, 2048 איסט 9טע סטריט.
דענווער, קאָלאָ, 1643 סאַטאָ סטריט.
אינדיאַנאַפּאָליס, אינדיאַ, 250 סאַטאָ סט.
ריאָאָ סטריט.
קענזאַס סיטי, מאַ, 1125 סעין סט.

כמעט אין יעדער געגנט, כמעט אין יעדער שטאָט און שטעטלעך, וואו עס איז נאָר דא אַ רעזידענץ סטאָנע, דאָרט איז אויך פאַראן אַז אַמעריקאַן רעזידענץ עקספרעס אָפּיס. כמעט דורך יעדע פון דינע אָפּיסעס, מער ווי 80,000 איז צעהל, קאנט איהר שיקען געלט נאך דער אלטער היים דורך דער אמעריקאן עקספרעס קאמפאניע.

הוא לא יוכל להימנע

טרייד און ארגאניזאציעס פראגע

די וויכטיגקייט פון אן עמפלאי מענט בירא אין ארבייטער טער ארגאניזאציע.

וואס פאר א ווערדע האט אן ארבייטער מענט צווישן א יוניאן און א באלע-באם, ווען דער באלעבאם קען אויסטערן די ארבייטסלויזיגקייט פאר זיינע אינטערעסען?

ווייטער? ארבייטערין אין שאפ, האב איך עס זעהר שטארק געפיהלט. אפילו אין דער ביוזייזש וויינען די ארבייטער די פארלירער, ווען זיי דאר-פון ארומנעהן זוכען א פושאב אדער ווארטען ביז א פריינד וועט זיי ארויפ-נעמען און שאפ. מיר מוזן צו מווען געהן זוכען א נייעם דזשאב מאכט זיי אנצוגעהען אלץ, וואס דער באם באט זיי אן, אבי נאך ער זאגט זיי צו „סטע" די ארבייט.

דאס איז אין סיווא, ווען די אר-בייט ברענט. קען מען זיך שוין פאר-שטעלען, וואס עס טוט זיך אפ, ווען סלעק קומט. א באלעבאם דארף האב כען א פינישער פאר פופציג סענט, אדער ווערטיקע ער איז פייפער אדער אדער האבען פונעם ערס. דעם צווייטן טען טאג געפינט ער פון 15 ביז 25 פינישערס ווארטען אויף זיין דזשאב. די ארבייטער, ווערענדיג אזוי פיל אר-בייטסלאזע, ווערען ביי זיך שטארק גע-פאלען, און ניט ווילענדיג הויבען זיי אן קאנקורירען צווישן זיך. פאר-שטעהט זיך, אז יעדעס איז זיין נעלע-גענהייט צו קריגען דעם שנעלסטעם אר-בייטער פאר דעם ביליגסטען פרייז. דער-פאר געפינען מיר, דאס ארבייטער, וואס קריגען גאך גרויסע וויידישעס אין דער צייט פון סיווא, ארבייטער פאר דעם ביליגסטען פרייז אין דער סלעק צייט. אזא צושטאנד איז זעהר ניט קיין געווענלעך. אחוץ דעם פינאנציעלען פאר-לויסט פון די ארבייטער, קומט נאך צו דער מאראלער פארלוסט, וואס איז אזוי וויכטיג ווי דער פינאנציעלער.

אין סלעקטייט ווען די ארבייטער געוועהנליך א דערוויליגען דזשאב, ביז עס וועט ווערען ביזוי אין די שטענער, וואו זיי האבען געארבייט אין סיווא. איז א חוץ דעם וואס זיי ארבייטען אין די דערוויליגע שטענער פאר ווייניגער, ווי די סקיל, ווייל זיי רענקען, אז עס איז כעסער ווי גארניט, נעהמען זיי אויך ניט קיין אינטערעסען ניט אין די קאנדישאנעס פון די נייע שטענער און ניט אין דער גאנצער יוניאן. דער אנרימענט בלייבט א טויטער בוכשטאב. און דאס איז אלץ צוליב דעם, וואס אונזערע יוניאנס קאנ-טראלירען ניט די באשעפטיגונג פון די ארבייטער.

אלץ, וואס דארפן די יוניאנס טאן, אום פעסטצושטעלען דעם אנרימענט און אויך ארויסצוקריגען אלע בענעפיטען פון דעם אנרימענט?

מיר ווייסען ווי שווער די ארבייטער דארפן עמפלאי וואסען און מאנאטען ביז זיי געווינען דאס רעכט פאר קאלעק-טיווע פארהאנדלונגען מיט די באלעבא-מים. און דארום מווען אלע פארזיכער-ונגסמיטלען גענומען ווערען אום צו פארזיכערען דעם אנרימענט און דערמיט אויך פארשטארקען די ארגאניזאציע אלס א גאנצע. מען מוז זעהן ניט דערלאזען, אז די יוניאן זאל זיין געוואונגען אדער פיהרען סטרייקס ביי די ענדע פון דעם אנרימענט און אפילו אין דער צייט פון דעם אנרימענט פאר דעם פרינציפ-און עקזיסטענץ פון אן ארבייטער-ארגא-ניזאציע.

און כדי צו באפרייען זיך פון דיעז-צרות מווען די יוניאנס נעהמען אונטער זייער קאנטראל די באשעפטיגונג פון די ארבייטער. דערצו וויינען נייטאג בלויז צוויי זאכען:

דאס ערשטע איז דאס גרינדען פון אן עמפלאימענט בירא, א באשעפטיגונגס-אפטיילונג, אומפארמיאיש און פעהיג צו שאפען ארבייט פאר די ארבייטער, ווען ארבייט און דזשאבס זיינען פאראן, און אויך צושטעלען ארבייטער, ווען די בא-לעבאטס דארפען זיי.

אזא עמפלאימענט אפטיילונג וועט מאכען מעגליך א ריכטיגע צושטעלונג פון די דזשאבס און וועט מאכען א סוף צו דער קאנקורענץ צווישן די ארבייטער פאר די דזשאבס — די קאנקורענץ, וואס העלפט אונטערצורייסען די וויידישעס און שוואכעס פאר די יוניאנס. די הוצאה פאר די עמפלאימענט בירא דארף באטראכט ווערען, אלס א נומער-אזאלערנער אונטערנעהמונג און ניט אלס אן אויסנאמען, ווייל די עמפלאימענט בירא קאן פיל ביישטייערען מאראליש און פינאנציעל צו דער יוניאן.

מעהר פון אלעס מוז די עמפלאימענט בירא גערעכענט ווערען אלס א יוניאן-פרינציפ, ווייל דאס איז דער שטארק-סטער פונקט אין אן ארבייטער-ארגאני-זאציע. ווען די יוניאן קאנטראלירט די דזשאבס, שאפט זי אפ דעם פאר-צווייפעלטען זוכען פון דזשאבס און דער-מיט אויך די קאנקורענץ צווישן די אר-בייטער און בריינגט אריין הארמאניע און קאאפעראציע צווישן די ארבייטער. די יוניאן קריגט דאן דעם קאנטראל איבער דער גאנצער אינדוסטריע און איבער די קאנדישאנעס אין די שטענער.

איך בין נישט לאנג צוריק געקומען פון שיקאגא, וואו איך האב געהאט די געלעגנהייט צו שטודירען דעם סיסטעם פון ארבייטס-שאפונג פון דער אמאל-א-מייטער קלאדינג ווארקערס און אמערי-קא, און איך צווייפעל ניט, אז דער ער-פאלג פון דער אויבערנערמאנטער ארגא-ניזאציע איז געווען מעגליך נאך צוליב דעם, וואס זי האט דעם אכסאלוטן קאנט-ראל איבער די ארבייטער און איבער די דזשאבס דורך איהר עמפלאימענט בירא. מען קען, נאטירליך, ניט ערווארטען, אז שוין פון אןאפאנג זאל די בירא פונקציר-אנירען אויסגעצייכענט. דאס איז ניט דער פאל מיט קיין נייער אונטערנעמונג, נאך מיט דער פארשטענדנדיג און קאא-פעראציע פון אלע ארבייטער און אפ-טערס פון די יוניאנס, קען אזא אפטיי-לונג קאנטראלירען אס וועניגסטענס 95 פראצענט פון אלע דזשאבס און פון אר-בייטער וואס זוכען ארבייט.

דארום בעט איך אלע מעמבערס און אפיסערס פון לאקאל 22 פון דער דעם-מייסערס יוניאן צו שטיצען זייער עמפ-לאימענט בירא און דערמיט מאכען אן אןאפאנג צו אנטוויקלען אזעלכע אפטיי-לונגען, וואס איז דער שטארקסטער פונקט אין אן ארבייטער-ארגאניזאציע. ציליע שטארקאווויטש.

דער דיסטריקט קאונסיל פון ניו דזשורזי.

לייענענדיג אין דער „גערעכטיגקייט" וועגען אלע דיסטריקט קאונסילס האב איך באשלאסען צו שטיצען וויסען די מעמבערס אויך וועגען דעם דיסטריקט קאונסיל אין ניו דזשורזי.

דער דיסטריקט קאונסיל עקזיסטירט שוין פאר די לעצטע זעקס מאנאטען, און האט א משערמאן און א סעקרע-טער. דער משערמאן פון קאונסיל איז ניט קיין אנדערער, ווי דער געווענלע-כער אינטערנעשאנאל פרעזידענט, כדי דער ראזענבערג.

דער קאונסיל באשטעהט פון 10 בא-זונדערע לאקאלען, וועלכע געפינען זיך אין ניו דזשורזי. יעדער פון זיי איז פארטראטען מיט צוויי דעלעגאטען. די דיוס צום קאונסיל איז צוויי דאלאר א מאנאט פון יעדען לאקאל. דער קאונ-סיל מיטעט איין מאל אין מאנאט, יע-דעם מאל אין א באזונדער שטארק.

עס איז זיכער, אז דער קאונסיל וועט ברענגען פיל נוצען די מעמבערס פון ניו דזשורזי. מען קען שוין באמער-קען דעם אונטערשייד פון פיהרער און איצט: לאקאלען, וואס מען האט קיינ-מאל ניט געוואוסט פון זיי, זיינען יעדעס נאנץ לעבעדיג געווארען. די פרעמד-קייט פון איין לאקאל צום צווייטען איז פארשוואונדען און עס עקזיסטירט פריינדשאפט צווישן זיי אין א בא-דייטערנער מאס.

דער לעצטער מיטינג איז אפגעהאל-טען געווארען אין לאנג ברענטש, שבת, דעם 12טן דזשוליי, 1924. דער מי-טינג איז געווען גוט באזוכט און די דעלעגאטען האבען ארויסגעוויזען גרויס אינטערעס אין דער ארבייט פון דעם קאונסיל.

ברודער האלפער, דער מענערשער פון דעם אומ אוו טאון דעפארטמענט, איז אנוועזענער געווען ביי דעם לעצטען מיטינג און ער האט אפגעגעבען א בא-ריכט פון דער אלגעמיינער ארבייט פון וויין דעפארטמענט אין באצוג צום סטרייק. ער האט ערקלערט אז ער איז צופרידען מיט דער ארבייט פון וויין סטעף און האט דאס די סטרייקערס, ווען זיי וועלען זיך צוריקהערען אין די שטענער, וועלען זיי זיין די זינער אין פאלען זין פון ווארט.

מעהר וועגען דיסטריקט קאונסיל וועל איך שרייבען א צווייטען מאל. לעא ארדי. סעקרעטער.

ברודער באביטש און זיין אר-בייט אין דער יוניאן.

ווערטהער רעדאקטאָר פון דער „גערעכטיגקייט":

ערלויבט מיר אייניגע אויפריכטיגע ציילען אין געסטען נומער „גערעכטיג-קייט" באצוגליך די „די צוויי ברייט, וואס ערקלעהרען א וויכטיגע יוניאן אנגעלע-גענהייט" אין לעצטען נומער פון דער-זעלבער.

לעז איך די צוויי ברייט, פון באביטש צו פינינבערג'ן און פון פינינבערג צו בא-ביטש, לעז איך און לעז זיי נאכאמאל און ווידער אמאל, און — עס ווילט זיך פשוט ניט גלויבען, אז לאקאל 11 פארלירט איהר טרייען, אונטערמירליך איבערגעגעבענעס מענערדזשער. מענערדזשער? — באביטש איז געווען מעהר ווי דאס. באביטש איז געווען א לעס און פאר א לעמע! קיין שליחות איז געווען ניט פאר זיינע פיר-זישע און גייסטיגע כחות; ניט אונטער-זיין ווידער, ווען די אינטערעסען פון דער יוניאן, פונ'ם לאקאל און פון דעם גאנצן לעצטען מעמבער האבען עס געפאדערט. א וואכזאמער, א וויסנדיגער, א סאלדאט אויף זיינעם עהרנפאסטען, — אט דאס איז געווען באביטש.

ניין, איך קען בשום אופן ניט צולא-זען דעם געדאנק, אז אונזער באליבטער

און געאכטעטער מענערדזשער — און פריינד, ברודער באביטש איז נישטא מעהר אין אפ'ס, נישטא מעהר ביי די מי-טינגען, נישטא מעהר אין „שאפ" — איבער-דאל, וואו נאך זיין פערזאן, בעסער גע-זאגט — זיין פערזענליכקייט איז ערפאר-דערליך.

איך בין א מעמבער פון דער קלאסיקא-כער יוניאן און פון דיווען לאקאל זייט א פינף יאהר צייט און האב, מעהר ווי איינ-מאל, געהאט די געלעגנהייט צו שט-דירען „לאנד און לייט". נון, מיין גוט דורכגעקלעהרטע, געוויסענהאפטע און עהרליכע איבערצייגונג איז, אז ברודער באביטש איז א קרבן פון געמינגער פאליטיק און פון דער — וועלל, זאמ-פארציילליך אבערפאלעכליכער אונטער-זוכונג ווייטענס דער דזשאבס באהאנד-לונג.

אבער, לאמיר האפען, די דזשאבס באהאנדלונג וועט טאן איהר שולדיגקייט צו זיך זעלבסט און צו דער גאנצער מיטגלי-דערשאפט, און נאכקומען — און דאס בא-לד-מעגליכסט — דאס פאר-שפרעכען פון איהר מענערדזשער, ברודער פינינבערג'ן, אין לעצטען נומער „גערעכ-טיגקייט", פאר אן אונטערזוכונגס קא-מיטע.

אדרבא, וואלט ניט, אפער, געוועזען ראטאום און ווייטענשטוער, אז דער דזשאבס באהאנדלונג וועלען וויסען, וואס די מעמבערשיפ פון אונזער לאקאל, אין אלגעמיין, האט צו זאגען וועגען דיווער גאנצער אנגעלעגנהייט בכלל, און אין באצוג צו ברודער באביטש, פערזענליך, בפרט! — ווייל, נאך אלעמען, איז עס דאך אין די אינטערעסען פון אונזער מיטגלידערשאפט א ווייך.

מיט שוועסטער גרום און אכטונג, אליע אייזנער, לעדזשער נומ. 1201.

אונזער עדיקיישאנאל דעפארטמענט

א קורס איבער די טאקטיקס און פאליסיס פון טרייד יוניאנים

(געהאלטען אין די אינטערנאציאנאל קלאסען אין סיווא פון 1922—1923)

פון דייוויד י. סאפאס. — אידיש פון ל. פינקעלשטיין.

איינלייטונג.

די ארבייטער באוועגונג מאכט איצט דורך א צייט פון א גרינדליכען זעלבסט-אנאלז. די אומגעכעמטע אומשטענדען, וואס די מלחמה האט גע-בראכט, האבען אומגעווארפען טראדיציעס און די אלטע אנגענומענע מיי-נונגען. דער טרייד-יוניאניזם מוז זיך איצט רעכענען מיט די נייע פראבלעמען, וואס זיינען דערפון אנשטאטען.

אלע סאציאלע אינסטימוציעס, די ארבייטער-יוניאנס איינגעשלאסען, זיינען געצוואונגען צו צופאסען די ארגאניזאציעס און זייערע פאליסיס צו די נייע אומשטענדען. אין די ארבייטער-קרייזען איז פול די לופט מיט דיסקו-סיעס וועגען נייע פאליסיס און טאקטיקס.

די פערזאנען, וואס אינטערעסירען זיך מיט דער צוקונפט פון דער ארבייטער-באוועגונג, דארפען וויסען, וואס עס זיינען די הויפט כחות, וועלכע פארמירען און דירעקטירען די טרייד-יוניאן פאליסיס. זיי דארפען וויסען, וועלכע ראלע עס שפילען די טראדיציעס, סאציאלע אידעען, פיהרער און די מיטגלידערשאפט צו באשטימען אויף וועלכע וועג די ארבייטער-ארגא-ניזאציעס זאלען געהן.

פונקט אזוי גוט דארף מען אויך פארשטעהן, ביז צו וועלכען גראד די טעכנישע און אינדוסטריעלע אנטוויקלונג פון דעם טרייד אדער אינדוסטריע, און אויך דער צושטאנד פונ'ם מארקעט, באציאנפלוסען די טאקטיק און פאליסיס פון די טרייד-יוניאנס.

נאך אנדערע כחות דארפען גענומען ווערען אין אנבאטראכט. ווי א שטייגער, די שטארקייט פון דער יוניאן, די שטארקייט פון דער גאנצער ארבייטער-באוועגונג, די שטארקייט פון די באלעבאטס-גרופע, און ווי אזוי עס פארהאלט זיך צו דער באוועגונג דאס אלגעמיינע פובליקום.

די טרייד-יוניאניסטען, וואס ווילען דינען די ארבייטער-באוועגונג, דארפען אויך וויסען די שייכות'ן צווישן די אלע טיילען אין דער באוועגונג; די שייכות פון איין טייל אין דער באוועגונג צום צווייטען. פונקט אזוי גוט דארפען זיי אויך פארשטעהן די פונקציעס פון יעדען טייל פון דער בא-וועגונג. זיי דארפען באקאנט זיין מיט די פארזוכען, וואס ווערען געמאכט צו רעפארמירען און איבערמאכען די איצטיגע ארבייטער-באוועגונג, און מיט וועלכע ערפאלג דאס ווערט געמאכט. דאס גלייכע דארפען זיי וויסען, וואס מען קאן ערווארטען, וועלכע הילף מען קאן קריגען פון אזעלכע אפטיילונגען אין דער באוועגונג, ווי די ארבייטער-פרעסע, די קאאפעראטיווע באוועגונג, פאליטישע אקציע, און אזוי ווייטער.

34. דיווער אנגרימענסט ווערט געמאכט
אויף איין יאָהר.

פאמיליען אנגעלעגנהייטען

באשרייבט פון

דאס מעשה ווי אזוי א פרוי האט געוואלט
האטענען איהר מאן.

לעזן גאטטליכע.

א געשפרעך צווישען מאן און ווייב
אין ווער הייז:
ער: האסט איהם געווען?
זי: יע.

ער: איז ער געווען העפליך צו
דיך?
זי: יע, ווער העפליך, ווען איך
בין אריין אין זיין אפיס, איז ער מיר
שטענדיג געגאנגען, אונטערום מיר פאר
ביידע האנט און מיר אוועקגעזעצט אויף
א שטוהל.

ער: (נאך א קורצע פויגע): די גרוי-
סע אהר-שטוהל לעבען זיין דעם?
זי: יע.

ער: און דערנאך, וואס האט דער-
נאך פאסירט?

זי: ער האט ביי מיר געפרעגט וואס
ער קאן פאר מיר טאן. איך האב איהם
געזאגט, אז איך בין געקומען בעסטען ביי
איהם פאר דיר א טובה. ער האט גענומען
ווייטער, אבער איך האב געווען, ווי ער
האט אין זיך דערשטיקט דאס ויפעצן. דער
לעצטער ויפץ האט זיך אוראוי געמוזט ביי
איהם אפגעטעלען ערנעץ צווישען זיינע
לונגען און דעם האלץ. ער איז געווען
ווער ליבליך, פריינדליך, ער האט גע-
פויקט מיט זיינע פינגער אין טיש. איך
האב באמערקט, אז ער האט יענעם אין
דער פריה געלאזען מאניפירען זיינע גע-
נעל (פארטראכט). זיי זיינען געווען רויט,
און זיינע פינגער זיינען לאנגליכע, דעלי-
קאטענען. ווער ערלעבט... ווער...

ער: (נערדענדיג): מיר אינטערעסירען
ניט זיינע פינגער. דערצעהל ווייטער!
זי: (פארטראכט): ער איז ווער פון
געליידעט. הפנים ער האט שטארק פון
נעהן זעהן אונטערום... ער פאסט אין
אלגעמיין אויף זיך אויף, איבערהויפט
אויף זיין אויסערליכען אויסזעהן. זיינע
וואנצען זיינען שוין עטוואס גרוי, אבער
זעהן צונאכערען און...

ער: (פארלירענדיג שוין דאס געדולד):
וואס האסטו א טשייניש וועגען זיין
אויסזעהן? דערצעהל וואס עס האט
ווייטער פאסירט. ווער וויל דען די
זאגט איהם שילדערן פאר מיר! זינט
די לעצטע פופצעהן יאהר פלעג איך איהם
זעהן דריי מאל יעדען טאג! מיינע געד-
ווען זיינען אונגעצויגען ווי סטרונגע און
די האסטו א טשייניש! וואס זשע האט
ער געזאגט?

זי: (נעמט ארויס איהר הוט און
ניט איהם דעם מאן ער וואל איהם אוועק-
לייגען אויף דער פיאנא): איך האב, אז
די וועסט זיך אונטערום און ניט אפ-
שפילען איצט אזא סצענע ווי נעכטען,
ווען איך האב דיר געזאגט, אז איך וועל
נעהן איהם זעהן. איך בין געווען זיכער,
אז איך וועל אלעס פועל'ן, אויב איך וועל
אליין נעהן צו איהם.

ער: (קוקט אויף דער פרוי מיט פאר-
שטאמפלטע אויגן).

ווארען צו איבער צוויי טויזענד לעהרער
און קהילה-לערער, וועמעס עלטער-האָר
בען עס פארלאנגט פון זיי, עס זיינען
אומגעפער טויזענד פינף הונדערט גע-
פונען געווארען עמפירנליך פאר דער
קראנקהייט, און באלד האט זיך אָנגע-
פאנגען די אפטייטונג פון די באצילען
דורך טאקסי-אָנסטיטאָסן.

דער „שיק טעסט" ווערט געמאכט
דורך איינשפריצען א סליינע דאָזע פון
אויפגעלייזטע דיפֿטעריע-טאָקסין אונט-
ער דער הויט. אויב די פערזאָן איז ניט
עמפירנליך זיך אָנצושטעלען מיט דיפ-
טעריע, ד. ה. אויב זיין בלוט ענטהאלט
אזעלכע סובסטאנצען, וואָס מויםען דעם
טאָקסין וואָס ווערט איינגעשפריצט, דאָן
פאסירט גארניט. אבער אויב זיין בלוט
ענטהאלט ניט אזעלכע סובסטאנצען,
דאָן באווייזט זיך באלד א סליינער ראָד-
זיגער פלעק אויף דעם אָרם, וואו די
איינשפריצונג איז געמאכט געוואָרען און
עס האלט אָן אייניגע טעג. עס פאראר-
זאכט וועניג אָדער גאר קיין אונבא-
קוועמליכקייט.

די באדייטונג פון דעם „שיק-טעסט"
ליגט אין דעם, וואָס ער צייגט, ווער עס
איז עמפירנליך פאר דער קראנקהייט,
און ניט דעם אייגענשפריצטען די מעג-
ליכקייט צו ווערען אונגעפירנליך דורך
טאָקסי-אָנסטיטאָסן איידער אן עפידע-
מיע ברעכט אויס. עס גיט אויך די
טעגליכקייט צו די, וועלכע זיינען ניט
עמפירנליך. זיי ווערען געשאצט פון 20
ליז 30 פראָצענט ביי קינדער און פון 35
ליז 50 פראָצענט פאר ערוואַקסענע. דאָס
איז דער צווייטער גרויסער שריט אין
אָנפֿאנג גענען דיפֿטעריע. (5. מ. ס.).

דאכט און קומט צום באשלוס, אז זי איז
איצט פילע שעהער ווי שטענדיג: און
די האסט גע'פועל'ט ביי איהם? און פון
וואנען האסטו פריהער געוואוסט, אז די
וועסט איהם קענען ביי איהם אויספיר-
רען?

זי: (מיט א קאקעטישען שמייכלעך):
פון דעם אלעס וואס איך האב וועגען
איהם פריהער געהערט, בין איך געווען
זיכער, אז איך וועל ביי איהם אלעס אויס-
פירען. די אנדערע קליינערס, וואס איר
בייטען ביי איהם, פונקט ווי די, זיינען
אויך געווען אין טראַבעל און... שוין, די
געדריינקט דאך מיר סטאָן. ער האט
דאך פשוט גע'גנב'עט געלט ביי איהם.
געדריינקט, די האסט מיר דאמאלס דער-
ציירט ווי מרס. סטאָן איז אוועק צום
באָס און פאר איהר מאן אויסגעלאָף
פאָטשעט...

ער: (בייגענדיג זיינע ליפּען): ווי אזוי
קאָנסטו זיך פארנלייכען צו איהר? זי
איז דאך געוואָרען זיין...

זי: וואָס רעדסטו עפעס! סטאָן'ס
קיים איז געווען ווער א שווערע, שוויי-
דעל, גנבה. דער באָס האט איהם גע-
קענט אָנעקשיקען אין פריזאָן אויף צוואַנ-
ציג יאהר, ווען די אָרימע פרוי וואָלט זיך
ניט מקריב געווען.

ער: (מיט איינגעהאלטענעם כעס):
אבער... עס הייסט... איך מיינ'ן... איך האב
דאך אויך באנאנגען א שווינדעל. איך
האב קיין מוט ניט געהאט דיר דאָס געב-
טען ביינאכט צו זאָגען.

זי: (נאכז געלאכען): איך ווייס עס.
איך האב עס שוין פון פריהער געוואוסט.
ער: די ווייסט עס? פון ווא-
נען? ווער האט עס דיר דערצעהלט?

זי: וואָס מיינסטו בין איך — א
גולד? איך האב דאָס דערקענט אָן דיי-
נע אויגען. איבעריגענס, איך ווייס דאך,
אז די לעצטע זעקס מאָנאטען האָבען מיר
געלעבט גאנץ ברייט, נאך ניט לויט דיינע
וויירזשעס.

ער: און וואָס... וואָס האט ער גע-
זאָגט?

זי: ווען איך האב איהם אלעס דער-
צעהלט, האט ער געזאָגט, אז עס איז
ווער א שווערער עסק, ווער אן ערנסטע
געשיכטע. און ער האט א לאנגע צייט
געקוקט אויף מיר. איך האב אויך גע-
קוקט אויף איהם און געהאלטען זיין בליק;
דאָן האב איך מיינע אויגען אָרפֿאָנגעלאָף

זען און געוויינט. מיינע טרערען זיינען
געפארען אויף מיינע ווייסע לעדערנע
האנדשוה. יעס, איך האב זיך טאקע דער-
מאָנט, איך האב האָבען אביסעל בענין
אויסצואוואַשען די האנדשוה...

ער: (מיט וואקסענדיגען פארדאכט):
נאך וואָס האָסטו געשפּילט אזא האַרע,
נאך וואָס האָסטו געוויינט?

זי: איך וועל דיר דערציילען.
אויפ'ן וועג אַהין, צו דיין באָס, האב איך
זיך אריינגעכאפט צו מרס. סטאָן. איך
האב איהר אלעס דערציילט און איהר
געזאָגט, אז איך נעה דאָס איצט זעהן
דעם באָס; און זי האט עס מיר געגען
בען די עצה, אז איך זאל זיך אין איהם
איינקוקען און דערנאך זיך צורווינגען. זי
האט מיר אויך אָנגעזאָגט, אז איך זאל
זעהן דאָס די טרערען זאָלען פאלען אויף
די לעדערנע הענטשקעס. זי האט געזאָגט,
אז ער ווערט טיעף געריהרט ווען ער זעהט
ווי עס פאלען טרערען אויף הענטשקעס.

ער: דו... די האסט געוואנט! (בא-
הערשט זיך גלייך). און... און וואָס האט
ער געזאָגט?

זי: ער האט געזאָגט, אז ער וועט
דיר גיט אפראַפֿאָגען. ער וועט דיר גיט
אָנפֿאָלגען אין קאָרט; ער האט געזאָגט,
אז די קענסט ווייטער אָנהאלטען דיין
דזשאב און אז נעכסטע וואָך וועט ער
דיר געבען א דעני.

ער: (זיין פארדאכט וואקסט און
וואקסט): אלזא, די האסט זיך ערנידע-
ריגט? די ביזט —

זי: (שטעלט זיך אויף און טופעט מיט'ן
פיסעל): עס איז ניט אמת! ווי וואנ-
סטו מיר צו פארדעכטיגען? ווי איך בין
גאר אריין אהער, האב איך גלייך דער-
קענט אין דיינע אויגען, אז דיין מוח איר
בייט שוין, אז די ביזט מיר חושד און אז
די וועסט באלד נעמען פלאנען...

ער: אבער די ווייסט דאך ווי היים,
ווי שטאַק איך ליבע דיר. איך האב
מורא...

זי: ווען די האסט גע'גנב'עט ביים
באָס דאָס געלט, האָסטו וועגען מיר גיט
געטראכט. האָסטו דאן אינגאנצען פאר-
געסען אן מיר, אן דיין ליבע, אן מיינ
טרייהייט און איבערגעבענהייט צו דיר
— האָסטו דאמאלס געטראכט וועגען
דעם? געוויס האָסטו וועגען דעם אלעם
ניט געקלערט! און איצט קענסטו אפילו

ניט באגרייפן דעם גרויסען אפפער וואָס
איך האב מאכען פון דיינעטוועגען און
די ענדיגונג, וואָס איך בין דורכמאכען.
די זעהסט נאך בלויז דיינע ענאָאָסטישע
צוועקען, וואָס ריהרט בלויז דיר אן. אַה,
איהר מענער, מענער! איהר זעהט בלויז
די זיג וואָס אייערע פרויען באנעהען,
און וועגען אייערע אייגענע פארברעכענס
קלימערט איהר זיך קיינמאל ניט (צוואווייגט
זיך).

ער: איך וועל דיר ערקלערען. פאר
שטעכסט, איך הען גאנץ גוט דעם באָס
אין איך ווייס, אז פאר א ישענע ווייבעל
וועט ער אלעס טאן...

זי: און ער האט דאך טאקע געטאן.
ער: אבער דער פרוי, דער פרוי!
ווי לאנג האָסטו פארבראכט מיט איהם?
זי: בלויז איין שטונדע. ער איז גע-
ווען ווער פון ליבליך, און די הארסט
ווייטליך גיט טראכטען קיין שלעכטס...

זי: און די ווייסט דאך, אז איך וועל דיר קיינמאל
ניט באטריגען, פארדאכטען... ער איז גע-
ווען ווער צוריקגעהאלטען און...

ער: און די ווייסט מיר איינריידען,
אז די האסט מיט איהם פארבראכט א
גאנצע שטונדע און ער האט זיך געהאל-

טען מעשה דזשענטלמען?
זי: אבסאָלוט! און ער האט זאגאר
אָנגעזאָגט זיין סעקרעטער, אז מען זאל
איהם גיט באדערען די גאנצע צייט וואָס
איך וועל דאָרטען זיין. ער איז געווען
ווער...

ער: און ער גיט מיר א דעני אויף
די וויירזשעס? און ביזטו זיכער, אז
די וועסט דערפאר גארניט דארפֿען בא-
צאָלען?

זי: געוויס ניט, די גולד! ווי קען
דיר גאר איינפאלען אזא זאך?
ער: (ער פיהלט ווי איהר צו דערשטי-
קען, אבער ער שטעלט זיך אויף און
נעמט זי אן פאר'ן האנט): געהען מיר
ערנעץ היינט ביינאכט?

זי: ניין, מיר וועלען האָבען געסט.
ער: געסט, קאָמפאני? ווער קומט
עס?

זי: איך האב געבעטען מרס. סטאָן
אז זי זאל קומען מיט איהר מאן. איך
האב דאך זיי געמוזט איינלאדען וויבאלד
איך האב זיך צו איהר געווענדעט נאך
אן עצה.

ער: (אין כעס): האסטו פארבעטען
אזא פרוי? איך וועל גיט ערלויבען דיר
די זאגסט זיך מיט איהר חבר'ען! יעדער
איינער ווייסט דאך אז זי איז די געליבטע...
זי: וואָס איז דאָס דיין עסק? די
דארפסט ניט זיין אזא „פרייטליכע" ווע-
נען אזעלכע זאכען; און איבעריגענס,
ווער ווייסט? אפשר איז עס ניט אמת!
ער: בלויז! נאך אלעמען, אפשר
האָסטו טאקע רעכט. קיינער קאן ניט
וויסען.

זי: יעס, מיינ ליבער, קיינער קאן
ניט וויסען!...

זי: (נעמט ארויס איהר הוט און
ניט איהם דעם מאן ער וואל איהם אוועק-
לייגען אויף דער פיאנא): איך האב, אז
די וועסט זיך אונטערום און ניט אפ-
שפילען איצט אזא סצענע ווי נעכטען,
ווען איך האב דיר געזאגט, אז איך וועל
נעהן איהם זעהן. איך בין געווען זיכער,
אז איך וועל אלעס פועל'ן, אויב איך וועל
אליין נעהן צו איהם.

ער: (קוקט אויף דער פרוי מיט פאר-
שטאמפלטע אויגן).

ווארען צו איבער צוויי טויזענד לעהרער
און קהילה-לערער, וועמעס עלטער-האָר
בען עס פארלאנגט פון זיי, עס זיינען
אומגעפער טויזענד פינף הונדערט גע-
פונען געווארען עמפירנליך פאר דער
קראנקהייט, און באלד האט זיך אָנגע-
פאנגען די אפטייטונג פון די באצילען
דורך טאקסי-אָנסטיטאָסן.

דער „שיק טעסט" ווערט געמאכט
דורך איינשפריצען א סליינע דאָזע פון
אויפגעלייזטע דיפֿטעריע-טאָקסין אונט-
ער דער הויט. אויב די פערזאָן איז ניט
עמפירנליך זיך אָנצושטעלען מיט דיפ-
טעריע, ד. ה. אויב זיין בלוט ענטהאלט
אזעלכע סובסטאנצען, וואָס מויםען דעם
טאָקסין וואָס ווערט איינגעשפריצט, דאָן
פאסירט גארניט. אבער אויב זיין בלוט
ענטהאלט ניט אזעלכע סובסטאנצען,
דאָן באווייזט זיך באלד א סליינער ראָד-
זיגער פלעק אויף דעם אָרם, וואו די
איינשפריצונג איז געמאכט געוואָרען און
עס האלט אָן אייניגע טעג. עס פאראר-
זאכט וועניג אָדער גאר קיין אונבא-
קוועמליכקייט.

די באדייטונג פון דעם „שיק-טעסט"
ליגט אין דעם, וואָס ער צייגט, ווער עס
איז עמפירנליך פאר דער קראנקהייט,
און ניט דעם אייגענשפריצטען די מעג-
ליכקייט צו ווערען אונגעפירנליך דורך
טאָקסי-אָנסטיטאָסן איידער אן עפידע-
מיע ברעכט אויס. עס גיט אויך די
טעגליכקייט צו די, וועלכע זיינען ניט
עמפירנליך. זיי ווערען געשאצט פון 20
ליז 30 פראָצענט ביי קינדער און פון 35
ליז 50 פראָצענט פאר ערוואַקסענע. דאָס
איז דער צווייטער גרויסער שריט אין
אָנפֿאנג גענען דיפֿטעריע. (5. מ. ס.).

ווארען צו איבער צוויי טויזענד לעהרער
און קהילה-לערער, וועמעס עלטער-האָר
בען עס פארלאנגט פון זיי, עס זיינען
אומגעפער טויזענד פינף הונדערט גע-
פונען געווארען עמפירנליך פאר דער
קראנקהייט, און באלד האט זיך אָנגע-
פאנגען די אפטייטונג פון די באצילען
דורך טאקסי-אָנסטיטאָסן.

דער „שיק טעסט" ווערט געמאכט
דורך איינשפריצען א סליינע דאָזע פון
אויפגעלייזטע דיפֿטעריע-טאָקסין אונט-
ער דער הויט. אויב די פערזאָן איז ניט
עמפירנליך זיך אָנצושטעלען מיט דיפ-
טעריע, ד. ה. אויב זיין בלוט ענטהאלט
אזעלכע סובסטאנצען, וואָס מויםען דעם
טאָקסין וואָס ווערט איינגעשפריצט, דאָן
פאסירט גארניט. אבער אויב זיין בלוט
ענטהאלט ניט אזעלכע סובסטאנצען,
דאָן באווייזט זיך באלד א סליינער ראָד-
זיגער פלעק אויף דעם אָרם, וואו די
איינשפריצונג איז געמאכט געוואָרען און
עס האלט אָן אייניגע טעג. עס פאראר-
זאכט וועניג אָדער גאר קיין אונבא-
קוועמליכקייט.

די באדייטונג פון דעם „שיק-טעסט"
ליגט אין דעם, וואָס ער צייגט, ווער עס
איז עמפירנליך פאר דער קראנקהייט,
און ניט דעם אייגענשפריצטען די מעג-
ליכקייט צו ווערען אונגעפירנליך דורך
טאָקסי-אָנסטיטאָסן איידער אן עפידע-
מיע ברעכט אויס. עס גיט אויך די
טעגליכקייט צו די, וועלכע זיינען ניט
עמפירנליך. זיי ווערען געשאצט פון 20
ליז 30 פראָצענט ביי קינדער און פון 35
ליז 50 פראָצענט פאר ערוואַקסענע. דאָס
איז דער צווייטער גרויסער שריט אין
אָנפֿאנג גענען דיפֿטעריע. (5. מ. ס.).

ווארען צו איבער צוויי טויזענד לעהרער
און קהילה-לערער, וועמעס עלטער-האָר
בען עס פארלאנגט פון זיי, עס זיינען
אומגעפער טויזענד פינף הונדערט גע-
פונען געווארען עמפירנליך פאר דער
קראנקהייט, און באלד האט זיך אָנגע-
פאנגען די אפטייטונג פון די באצילען
דורך טאקסי-אָנסטיטאָסן.

דער „שיק טעסט" ווערט געמאכט
דורך איינשפריצען א סליינע דאָזע פון
אויפגעלייזטע דיפֿטעריע-טאָקסין אונט-
ער דער הויט. אויב די פערזאָן איז ניט
עמפירנליך זיך אָנצושטעלען מיט דיפ-
טעריע, ד. ה. אויב זיין בלוט ענטהאלט
אזעלכע סובסטאנצען, וואָס מויםען דעם
טאָקסין וואָס ווערט איינגעשפריצט, דאָן
פאסירט גארניט. אבער אויב זיין בלוט
ענטהאלט ניט אזעלכע סובסטאנצען,
דאָן באווייזט זיך באלד א סליינער ראָד-
זיגער פלעק אויף דעם אָרם, וואו די
איינשפריצונג איז געמאכט געוואָרען און
עס האלט אָן אייניגע טעג. עס פאראר-
זאכט וועניג אָדער גאר קיין אונבא-
קוועמליכקייט.

די באדייטונג פון דעם „שיק-טעסט"
ליגט אין דעם, וואָס ער צייגט, ווער עס
איז עמפירנליך פאר דער קראנקהייט,
און ניט דעם אייגענשפריצטען די מעג-
ליכקייט צו ווערען אונגעפירנליך דורך
טאָקסי-אָנסטיטאָסן איידער אן עפידע-
מיע ברעכט אויס. עס גיט אויך די
טעגליכקייט צו די, וועלכע זיינען ניט
עמפירנליך. זיי ווערען געשאצט פון 20
ליז 30 פראָצענט ביי קינדער און פון 35
ליז 50 פראָצענט פאר ערוואַקסענע. דאָס
איז דער צווייטער גרויסער שריט אין
אָנפֿאנג גענען דיפֿטעריע. (5. מ. ס.).

ווארען צו איבער צוויי טויזענד לעהרער
און קהילה-לערער, וועמעס עלטער-האָר
בען עס פארלאנגט פון זיי, עס זיינען
אומגעפער טויזענד פינף הונדערט גע-
פונען געווארען עמפירנליך פאר דער
קראנקהייט, און באלד האט זיך אָנגע-
פאנגען די אפטייטונג פון די באצילען
דורך טאקסי-אָנסטיטאָסן.

דער „שיק טעסט" ווערט געמאכט
דורך איינשפריצען א סליינע דאָזע פון
אויפגעלייזטע דיפֿטעריע-טאָקסין אונט-
ער דער הויט. אויב די פערזאָן איז ניט
עמפירנליך זיך אָנצושטעלען מיט דיפ-
טעריע, ד. ה. אויב זיין בלוט ענטהאלט
אזעלכע סובסטאנצען, וואָס מויםען דעם
טאָקסין וואָס ווערט איינגעשפריצט, דאָן
פאסירט גארניט. אבער אויב זיין בלוט
ענטהאלט ניט אזעלכע סובסטאנצען,
דאָן באווייזט זיך באלד א סליינער ראָד-
זיגער פלעק אויף דעם אָרם, וואו די
איינשפריצונג איז געמאכט געוואָרען און
עס האלט אָן אייניגע טעג. עס פאראר-
זאכט וועניג אָדער גאר קיין אונבא-
קוועמליכקייט.

די באדייטונג פון דעם „שיק-טעסט"
ליגט אין דעם, וואָס ער צייגט, ווער עס
איז עמפירנליך פאר דער קראנקהייט,
און ניט דעם אייגענשפריצטען די מעג-
ליכקייט צו ווערען אונגעפירנליך דורך
טאָקסי-אָנסטיטאָסן איידער אן עפידע-
מיע ברעכט אויס. עס גיט אויך די
טעגליכקייט צו די, וועלכע זיינען ניט
עמפירנליך. זיי ווערען געשאצט פון 20
ליז 30 פראָצענט ביי קינדער און פון 35
ליז 50 פראָצענט פאר ערוואַקסענע. דאָס
איז דער צווייטער גרויסער שריט אין
אָנפֿאנג גענען דיפֿטעריע. (5. מ. ס.).

ווארען צו איבער צוויי טויזענד לעהרער
און קהילה-לערער, וועמעס עלטער-האָר
בען עס פארלאנגט פון זיי, עס זיינען
אומגעפער טויזענד פינף הונדערט גע-
פונען געווארען עמפירנליך פאר דער
קראנקהייט, און באלד האט זיך אָנגע-
פאנגען די אפטייטונג פון די באצילען
דורך טאקסי-אָנסטיטאָסן.

דער „שיק טעסט" ווערט געמאכט
דורך איינשפריצען א סליינע דאָזע פון
אויפגעלייזטע דיפֿטעריע-טאָקסין אונט-
ער דער הויט. אויב די פערזאָן איז ניט
עמפירנליך זיך אָנצושטעלען מיט דיפ-
טעריע, ד. ה. אויב זיין בלוט ענטהאלט
אזעלכע סובסטאנצען, וואָס מויםען דעם
טאָקסין וואָס ווערט איינגעשפריצט, דאָן
פאסירט גארניט. אבער אויב זיין בלוט
ענטהאלט ניט אזעלכע סובסטאנצען,
דאָן באווייזט זיך באלד א סליינער ראָד-
זיגער פלעק אויף דעם אָרם, וואו די
איינשפריצונג איז געמאכט געוואָרען און
עס האלט אָן אייניגע טעג. עס פאראר-
ז

דער נייער עקאנאמישער קריזיס אין סאָוועט-רוסלאַנד

מאָסקווע.

פון דר. בנימין שמערנבערג.

רוסלאנד מאכט היינט דורך א נייעם עקאנאמישן קריזיס, א שווערן קריזיס, וועלכער רופט זיך אפ אמשטארקסטן אויף די מלוכה-פינאנצען. אייגענטליך איז דאס נישט נענט אויסגעדרוקט, דען דער היינטיגער רוסישער קריזיס איז אין ערשטער ליניע א פינאנצ-קריזיס, א קריזיס פון די מלוכה-פינאנצען. נאכדעם ווי די סאָוועט-רעוואלוציע האט געזעהן, אז מיט'ן רוקען בערג פאפיר-געלט קאן זי ווייטער נישט עקזיסטירען, ווייל די דאזיגע "שטאט" טעם האבען פארלארען יעדען ווערט און קיינער האט זי נישט מעהר געוואלט נעמען אין האנט, האט זי באשיקטען איר בערענגען צו א ספעסער וואלוטא. דער צו האט זיך קודם כל געפארט צו שאפן ארדנונג אין די מלוכה-פינאנצען און אויסצולייכען די הוצאות מיט די הכנסות. צו דעם דאזיגען צוועק האט מען פון איין זייט גענומען שניידען די הוצאות, און דערצו האט מען זיך נישט אפגעשטעלט פאר די דרינגענדסטע קולטור-אויפגאבען. פון דער אנדער זייט האט מען גענומען רייסען שטייערן פון סייסע און לעבעריגע מען דארף נישט פארנעמען, אז פינאנציעל מיטלען דארף האבען די סאָוועט-רעוואלוציע נישט בלויז אויף אויסצוהאלטען איהר נע- וואלטיגע ארמיי און טשיקאנאנטיקעס, נאר אויך אויף צו שטיצען די מלוכה-אנדוסטריע, וועלכע ארבייט שלעכט, אבער טייער, און וועלכע האט שמענדיג גרויסע דעפ- ציטען. פון וואנען נעמען זיך די דאזיגע מיטלען? מען האט מיט דריי יאהר צו- ריק, מאכענדיג א פשרה מיט דער ווירק- ליכקייט, טיילווייז ווידער ערלויבט די פרוואטע אינדוסטריע און דעם פרוואטען האנדל. רוסלאנד האט אויפגעאמעמט אבער נאכדעם ווי דער קלאס פון די אזוי גערופענע "געפאנצען" האט זיך אביסלע אויפגעארבייט, האט מען איהם גענומען אזוי דריקען מיט שטייערען, אז מען האט געקוילעט די הוהן, וואס האט געלייגט די גאלדענע-איינער. עס קומט זעהר אפט פאר, אז מען לייגט ארויף אויף א קרע- מער אונזלעכע הויכע שטייערן, אז זיי שטייען א סך מאל אריבער דעם ווערט פון זיין גאנצען סחורה-לאגער און פון זיין גאנצען פארמענען. אזוי אז אין זיין פאר- צווייפלונג דערלאנגט דער קרעמער נישט וועלטען די שטייער-מאנער די שליסעלאך צו זיין געשעפט מיט די ווערטער: "נעמט אייך אלץ, וואס איך האב, אבי לאזט מיר צורוק". און זיי נעמען, די שטייער-מא- נער, ליציטאציעס פון געשעפטען, פאר וועלכע די באלעבאטס האבען נישט גע- קענט באצאלען די שטייערן, איז אן אפ- טע זאך. האט וואס דערפון די מלוכה- קאסע? דער ביוראקראטיס און אזוי גרויס, און איטליכע קלענסטע זאך געהט דורך אזוי פילע הענט, אז די הוצאות פון וואס ליציטאציע פרעסען אויף כמעט אלץ, וואס זי ברענגט אריין.

דער מאַרק פון דער רוסישער אינ- דוסטריע איז דער דאָרף. אויך אויף דעם דאָרף ווערען ארויפגעלייגט די אומדער- טרענליכסטע שטייערן. און טאָן ביי דעם: צאָהלען די דאָזיגע שטייערן און קויפֿען די בראַנד-טייערע אינדוסטריע-פראָדוקטען, קאָן דער רוסישער פּויער נישט. אָבער דער רוסישער פּויער נישט זיך אויף זיין שטייגער אן עצה: ער וויל בכלל פון דער שטאַדט און איהרע פּאַראָנקעס נישט וויסען. "שטאַט" טייטש סתורה קויפט ער נישט, אפילו דאָס סאַמע נויטקסטע פאר דער פראָדוקציע. טיילווייז הערפט ער זיך דערמיט, וואָס אין די דערפער איז אנטשטאנען א נייער מין קאָפּאלע האַנדלעכקייט און הויז-אינ- דוסטריע, וואָס ארבייט ביליג און וואָס קיינער קאָן נישט קאָנטראָלירען. אזוי אז זי איז פּויער פון אַלערדיי שטייערן. וואָס איז שייך צום שטייער צאָהלען, האָבען זיך די פּויערס געמאַכט א מנהג פון א קאָ- ל ע ס י ו ו ע נ ס א ב א ט א ז ש, וועלכער קאָן נישט געבראָכען ווערען.

דער שווערסטער פראָבלעם פון דער רוסלענדישן עקאנאמיק איז דער פאסט, וואָס די רוסישע האַנדל-וויסנשאַפֿט איז אפ- געשטאנען אין מאַכט נישט קיין שום פאַרט- שריט. פאַרקערט, אין געוויסע באַציהונג- נען איז זי נאָך אפּגעשטאַנענער ווי פאַר דער מלחמה. די פאַרטיילונג פון דער ערד, ריכטיגער דאָס פאַנאָרעכאפּען פון דער ערד אָהן א סיסטעם און אָהן א פּלאַן, האָט עפֿעס פאַרגעסערט דעם דורכשניט- ליכען ערד-שטח פון די פּויערס. אָבער אָהן דער פאַרבעסערונג פון די ריכטיגער פאַרשטעלונג, איז די אנדער-פּאַר- דער אינטענסיוואַציע פון דער ווירט- שאַפט, האָט דאָס א נאָנץ קליינעס בא- טרעף. כל זמן אין אַט דער דאָזיגער בא- ציהונג וועלען נישט געמאַכט ווערען קיין וויכטיגע ענדערונגען, איז די אנדער-פּאַר- גע אין רוסלאַנד נישט פאַרענטפּערט, איז פאַר רוסלאַנד קיין האַפּטונג נישט. דאָס פּויער מען אין די פּויערענע סאָוועט- קריזיס, וועלכע פאַרשטעהט, אז דערצו פאַרערט זיך א גרויסע אינטערנאַציאָנאַלע הלאָה. אָבער די פּערזאָנען, וועלכע זא- לען אימשיטאנד זיין אזא הלאָה צו פאַר- מיטלען, האָבען זיך ביז אַהער נאָך נישט באוויזען. אפֿשר געפינען זיי זיך צוויי- שען די פּיער סוויזענס, "געפּאָנצען", וועל- כע זיינען פון מאָסקווע פאַרשיקט געוואָר- דען קיין סיביר און אנדערע גענערענען...

די ערד-פראנע הויבט אן צו ווערען אלץ שארפער מיט'ן אונטערוואקסען פון א נייעם דור אין די דערפער. שוין היינט לעבען איינע דערפער הונדערטער סוויזענ- טער יונגע לייט, וועלכע זיינען געפומען צו דער גרויסער ערד-הולקה צו שפּעס, און וועלכע קאנען איצט קיין ערד נישט כאפן.

מען און געפינען אויך נישט קיין שטענדיגע באשעפטיגונג. דאס איז היינט, וואס וועט שוין זיין אין א פינף-צעהר יאהר ארום?

ווי עס ווייזט אויס, ווערען די גענענ- דע, וועלכע האָבען אין 1921 געליטען פון דעם שרעקליכען הונגע, אויך דעם יאהר האָבען א שלעכטע גערעטעניס. עס איז צו האָפּען, אז דאָס, וואָס מען האָט פאַר- דריי יאהרען איבערגעלעבט, וועט מען היינטיגען יאהר נישט איבערלעבען. צו- ליב דעם, וואָס אין 1921 איז דער טראַנס- פּאָרט געווען גאנץ דעוואַנאָזירט, בעת היינט שטעהט ער א סך בעסער (עס איז היינט דאָ גרויסע צאָהל וואַפּאָסע וואָ- גאנעס און האַקאָמאָטיווען). אָבער אויף די מלוכה-פינאנצען מוז זיך דער אומנער- טעניש אין יעדען פאל שווער אַפּרופּען. דען די סאָוועט-רעוואלוציע קאן נישט איבער- האַלען די הונגעריגענענען צו ווידער שיק- וואל — נישט מחמת רחמנות און מענטש- ליכקייט, נאר ווייל דער באַלשעוויזס טאָר נישט רויקירען זיך צו מאַכען פאַרהאַסט- ביי די פּויערס.

וואָלען מיר דאָ אויך ריידען פון דער גייסטיגער פינסטערניש אין רוסלאַנד? דאָס איז א טרויעריגער קאפּיטעל, וועל- כער פאַרערט א באַזונדערע באַהאַנדלונג. פאַר היינט א פאַר קורצע באַמערקונגען, דער האָט צו דער אינטעליגענץ איז איצט "שטאַרק פאַרשפּרייט אין סאָוועט-רוס- לאַנד און ער וואַקסט ווי אויף הווינען. די אפֿציעלע קריזיס נישט בלויז באַקעמפּען נישט דעם דאָזיגען האָט, נאר זיי שטיצען און באַניסטיגען איהם. עס איז געקומען אזוי ווייט, אז דאָס וואָרט, "אינטעליגענט" איז געוואָרען א יודל-וואָרט. ווי ווייט פּעהלעס עס נאָך צום לאָזונג פון דער צאָר- סקער צייט: "שלאַנט די אינטעליגענ- טען". צווישען דער שטודירענדיגער יוד- גענער הערשט א שרעקליך פאַרצווייפּלטע "סימבאָל". דרייסיג טויזענט סטודענטען האָט מען אין דער לעצטער צייט אויסגע- שלאָסען פון די הויכע שולען, אָדער האָל- טען ביים אויסגעשלאָסען ווערען. (אנב, אין "לענינגראַד" און מאָסקווע זיינען צוויי-דריטעל פון זיי אידען). דער אויס- שלוס האָט איינגעשליסן אן עקאָנאָמישן גרונד: צוליב דער קנאַפּקייט פון די פּר- נאָציעלע מיטלען ווערען די הויכע שולען דערוואַרט. אָבער דורכגעפּיהרט ווערט די מאַסרעגעל מיט דעם באַקאנטען באַלשע- וויסטישן יושר. ביים אויסשליסען די סטודענטען, וועלכע ווערען אויסגעשלאָ- סען, און די, וועלכע ווערען איבערגעלאָ- זען, רעכענט מען זיך נאָך מיט דער פאַר- טייל-פּאַליטיק און פאַרטייל-פּאַרשטעלען.

פאַר דעם גייסטיגען צושטאַנד אין סאָוועט-רוסלאַנד איז פּאָלענעדע קולטור- טאַט באַראַקטעריסטיש, וואָס איבער איהר צו באַריכטען שעמט זיך נישט די באַלשע- וויסטישע פרעסע.

אין דעם מאָסקווער לענין-קלוב איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען א משפּט איבער- לעוו טאַלסטאָי. די פּראָקוראַרן איז גע- ווען פּרוי קרופּסאָיאַ (לענין'ס אלמנה). דער פאַרטייליגער איז געווען דער ביל- דונגס-קאָמיסאַר לונאטשענסקי. נאָך א קורצער באַראַטונג, האָט דער געריכט אַרויסגעטראָגען פּאָלענעדען פּס: "דער מיט 13 יאהר צוריק געשטאַרבּענער לעוו טאַלסטאָי, א פּריהעריגער אָפּיצער פון דער צאַרסקער ארמיי, א איידעלמאַן און א גוטס-באָזיגער, האָט זיך פאַרשולדיגט דורכ'ן פאַרשפּרייטען בייכער מיט פאַר- בורזשואַזע אידעען, פאַר- שווייגנענדיג א ייִדנע- שפּאַרטערייט אלץ, וואָס האָט א שייכות צו דער דיקטאַטור פון פּאַרלע- סאַרי א.ס. געמענדיג אָבער אין באַטראַכט, אז טאַלסטאָי האָט געלעבט אין אן עפּאָכע פון בורזשואַזער קולטור, און אז איהם זיינען די גרויסע אידעען פון דעם אומפאַר- געסבאַרען איליטש (לע- נין) געבליבען אומבאַ- קאַנט, האָט דאָס געריכט איהם באַוויליגט גרינגערע אומשטענדען און בא- שלאָסען: (1) באַוויליגט די אַממייסטען שערליכע ביכער ("אנאָטאַרעניאַ" און "אויפּשטעהונג") פון אלע ביבליאָטעקען; (2) די דאָזיגע ביכער צו באַנוצען אלס פאַפּיר; (3) דאָס דאָזיגע פאַפּיר צו פאַר- ווענדען אויף אַרויסצוגעבען די ווערק פון לענין, זינאוועו, בוכאַרין און אנדערע פיהרער פון דער וועלט-דעוואַלוציע."

אן אפּעלאַציע גענען דעם אורטייל ווערס נישט דערלאָזען. די פאַרזאַמלונג איז זיך נאָך דער קולטור-טאַט פאַנאָדער- געגאנגען, זינגענדיג דעם "אינטערנאַציאָ- נאַל" און אויסרופּענדיג: "נידער מיט טאַלסטאָי! עס זאָל לעבען לענין!"

ווען וועט מען אין רוסלאַנד אויפריי- טען אן אויסגראַדעס פאַר דער גאנצער בורזשואַזער ליטעראַטור פון דער ביבעל, איבער שטעפּיר ביז משעכאָו?

א שלאַס אינמיטען מאַרק

פון מ. פערעלמוטער.

דער וואַלקע-מאַג האָט מיך אין זיינע קלאַמערען געהאַלטען.

מיין האָב און גוטס פון האַרץ צעטרענצעלט אויף די נאַסען, —

איז פון מיין צונג געווארען לייט, און פון מיין האַרץ — א מדבר.

האָב איך זיך אויפגעבויט א שלאַס אינמיטען מאַרק, מיט מירען, רינגלען, קייטעלאך געהיימע:

דער בינשמאַק האָט אַרום די וועגס נישט אויפגעהערט צו זשומען

און לעכערען די פענסטער מיט די גיפּטען;

אן איינזאַמער האָב איך שפּאַצירט אין שלאַס,

געשפּונען זיך א ליגען נאָך א ליגען.

און איצטער ראַנגלען זיך דער בינשמאַק מיט'ן שלאַס

אויף לעבען און אויף מוידם:

ווער וועמען וועט באַזיגען ?

מאַרס, 1923.

שפּעטער קענען ארבייטען אין דער צייט פון גרויסער ביז, און, ווען זיי שפּאַרען אי- בערהויפּט נישט ארבייטען קיין אַווערטויס. עס איז זעהר, זעהר וויכטיג, אז דער דאָ- ויגער פונקט זאָל גאנץ שטרענג אָפּגעהיט ווערען. מיר ווייסען, דאָס איז דער פאַר- גאַנגענהייט האָבען פילע ארבייטער שטאַרק געזינדיגט אין דעם פרט. די יו- נגאן האָט געטאָן איהר בעסטעס צו פאַר- היטען זיי פון דער עבירה, אָבער נישט אלע- מאל איז עס איהר געלונגען. איצט, נאָך טייליך, ווען די צאָהל שפּעטער איז דער קלאַוק אינדוסטריע וועט פאַרקלענערט ווערען כמעט ווי אויף א העלפט, וועט די יונגאן האָבען עס פילע לייכטער אויפצו- פאַסען, אז דאָס זאָל נישט געשעהן. אָבער פונדעסטוועגן וואָלט עס פילע בעסער גע- ווען, אז די ארבייטער אליין אין די שטע- פער זאָלען אויפפאַסען אויף דעם, און די יונגאן זאָל קאנען אָנווענדען איהר ענערגיע אויף אנדערע געביטען. זאָלען די ארבייטער האָבען אימער אין זינען, אז ווען דער באָס פאַרלאנגט אָדער בעט זיי צו ארבייטען לענגער, וויסיל עס איז ער- לויבט פון אנריכטענס, ערקלערענדיג זיי, אז וואָס וועט עס זיי שאַרען, ווען זיי וועלען מאַכען נאָך א פאַר ראַיאָר, זאָלען זיי גערענקען, אז דער באָס מיינט נישט ווידער טובה, און זיכער נישט די טובה פון דער יונגאן.

און נאָך עטוואָס. דער אנריכטענס איז בלויז פאַר איין יאהר. און קיינער קאן נישט וויסען, וואָס די צוקונפֿט קאן בריינגען מיט זיך. מעגליך, אז די גאנצע יו- נגאן-פּראָגראַם וועט קאנען אויסגעפיהרט ווערען אויף א פירדליכע אופן. מעגליך, אז אויב עס וועט זיך ארויסווייזען, אז דורך די באַשרענקונג פון די שפּעטער איז דער אויבעל פון דער האַלדזשניידערער קאָנטרענץ צווישען די סאָבאַמאָנאָפּעס- מיטווערע נישט באַווייזט געוואָרען, און די באַשרענקונג פון קאָנטראַקטאָרס פאַר די דזשאַבערס וועט זיך ארויסווייזען העכסט נויטיג, דאָן, קאן זיין, וועט די יונגאן דאָך מוזען אויפנעמען א גרויסען קאמף, ווען די דזשאַבערס וועלען דאָס נישט נאכגעבען מיט גוטען. און דער דאָזיגער קאמף וועט זיין דער שווערסטער, וואָס די יונגאן האָט ווען געהאַט. און כדי איהם אויסצוקעמפּען מיט ערפּאָל, מוז די יו- נגאן אין דעם משך פון דעם קומענדיגן יאהר זיין הונדערט פראָצענט סאָלדאָר- ריש, און עס מוז אויסגעמירען ווערען דאָס מינדסטע, וואָס קאן האָבען אויף איהר אירענע וועלכע דעמאָלאַזירענדיג וויר- קונג. און, ווי אונז לינגט, ווירקט עס זעהר דעמאָלאַזירענדיג אויף דער יונגאן, ווען די מעמבערס אליין זיינען נישט עהר- ליך צו זייער יונגאן און פרוכירען איהר אָפּפאַרען, אפּשר וועט עס די יונגאן נישט דערוועהן, נישט כאַפּען.

אזא באַציהונג פאַסט פאַר מענטשען, וועלכע האָבען קיין באַגריף נישט פון יו- נגאניזם, אָבער נישט פאַר אונזערע קלאַוק- מאַכער. מיר זיינען דאָרום איבערצייגט, אז די קלאַוקמאַכער וועלען אין דעם משך פון די נעקסטע 12 מאָנאַטען אויסמירען, פון איין זייט, צו טאָן אירענער וואָס, וואָס קאן אָפּשוואַכען די יונגאן; און פון דער אנדער זייט טאָן אלעס, וואָס מוז איהר מאַכען אלץ שטאַרקער מאָדאליט און מאַטעריעל. זיכער דארפֿען די קלאַוק- מאַכער האָבען אין זינען, אז עס מוז גע- שאפען ווערען אין דעם משך פון די צוועלף מאָנאַטען נאָך א זעהר גרויסער סטרייק-פאַנד, נישט ווייניגער פון א מיליאָן דאלאַר, יעדענפאַלס. זיי דארפֿען אויך האָבען אין זינען, אז אַט דער קליינער סטרייק האָט געקאָסט דער יונגאן א גאנץ היבשע סומע, און דאָס די קאסע פון דער יונגאן טאָר נישט בלייבען ליידיג, אויב זי זאָל, ווי אימער, קאנען ערפילען איהרע פליכטען צו איהר מעמבערשיפ.

מיט די ווערטער, וועלכע מיר האָפּען אונזער מעמבערשיפ וועט באַהאַרציגען, וועלען מיר ענדיגען אונזער איצטיגע בא- טראַכטונג מיט דעם אויסרוף: לעבען זאָל אונזער קלאַוקמאַכער יונגאן! לעבען זאָל אונזער אינטערנאַציאָנאַל! לעבען זאָל איהרע גרויסע, פעהיגע פיהרערשאפט!

טרויערן אויף דעם פריצייטיגען מיט פון דר. י. א. הורוויטש.

די מיטגלידער פון דזשאַניס באַזאָרד פון דער קלאַוקמאַכער יונגאן פון מאָ- ראַנטאָ און אויך די גאנצע מיטגלידער- קאָסע פון אונזער יונגאן, דריקען אויס ווידער טרויער איבער דעם טויט פון זייער פיהרער און לעהרער, דר. יצחק אייזיק הורוויטש, וועלכער האָט אָפּגעגעבן זיינע גאנצע פעהיגקייטען פאַר דער ארבייטער- באַוועגונג.

מיר דריקען אויך אויס אונזער סימ- פאטיע צו דער פאַמיליע פון פאַרשטאָר- גענעס און שיקען אונזער טרייסט-וואָרט. דזשאַניס באַזאָרד קלאַוקמאַכער יונגאן פון מאָראַנטאָ.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 2103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919

דער זעלבער צייט זיינען מיר זיכער, דאָרט, וואו עס וועט זיך האַנדלען אום ווירקליך עטוואָס וויכטיגעס, אום די פאר שוועבונג פון זייערע שווערערעספּעסע רעכטס, וועלעך זיי אַרויסווייזן דעם נאָכמינען מוט פון ציל-באוואוסטע יונגן לייט, און באשטענען אויף זייערע רעכטע.

פ

די יונגן, אין איהר אנרימענס מיט די באַסעס, האָט זיך פארפליכטעט פאַר איהרע מיטגלידער, אז זיי זאָלען נעבען די באַסעס אָן עהרליכען טאָג אַרבייט; און זיי אַרבייטער זאָלען, ווי מען זאָגט עס, נישט, ס'זאָלדזשערען אויף דעם דזשאב. מיר ווילען האַפּען, זיך, מיר זיינען זיכער, אז די מעמבערס אונזערע וועלען נאָט מאַכען די פארפליכטונגען פון דער יונגן, דאָס זיי וועלען אַרבייטען עהרליך און נעטרייז. ווייל זייערע כחות, מערסט אייך, נישט אַיב ער די כחות, נישט אַרויסגעגאנגענע זיך די נשמה. דערצו האָט זיך די יונגן נישט פארפליכטעט, און נישט געקאָנט זיך פארפליכטען. דאָס וואָלט געווען אַ פאַרראט געגען זיך זעלבסט. נון, די יונגן וויל נישט, אז אַרונגעבן אָן אַרבייטער זאָל אַרבייטען אַיב ער זיינע כחות; אָבער פונקט אזוי וויל זי נישט, אז דער אַרבייטער זאָל אַרבייטען אונטער זייערע כחות, דאָס הייסט, נישט אַרויסגעבען אזוי פיל אַרבייט, וויפיל ער איז כח, אַרבייטערענדיג מענטשליך.

פ

לויט דעם אנרימענס אין באַשפּאַמטע צווייטע צווייטע ווי אַרבייטער און דער

פון על עם.

והם אין ארויסערופן: געוויסן. האט מיר גע-
כאוויזען, אז חכמה ציסקסט פאר איהם. א
בראמאר שליון דערף יר דינע באהענגונג
דערמאן ווערען אלס א וויכטיגע ערשיינונג
דעם אמעריקאנעם לעבען. ווער קען חיסלען, או
מיט דעם קאכפיינ וועט זיך טאקע ניט עפעס
א ניי בלאס אין דער געשיכטע פון אמעריקא.

אין בעהסיאט אין די טעג ערוויילט געווען
אלס פרעזידענט, דער סטעיטליט טעיטל
וועלכען מען ערווארט נאר ווער פיל פוסטס.
דעם שטודע, בער אמפליילינג דארט, ווער
אין געלענע: פאר' ווער' פוסטליט אהער.

די ארבייטער-באוועגונג אין די אפגעשטאנענע איראפעאישע לענדער

די געווערשאפטען אין פארטייען אין יאפאן

פון מ. רעוואלוצקי

באקוועמע, פארטווארישע שטעלונג, ער מוז אדער אנערקענען די מאנארכיע און זיך באקען פאר איהר ניט אויף קאמף וועט, נאר אין פולען ערנסט, אדער באהעכטען, ס'איז קלאר, אז ביי אים אויסוואהל קאן א סאציאליסט אויס-הייבען ביי דעם צווייטען וועג.

די סאציאליסטישע באוועגונג אין אריינגע-מאנען געווארען אין יאפאן מיט 25 יאָר צוריק. עס האט זיך דאָרט גע-פונען א סאציאליסטישע באוועגונג, וואס האט געשיקט איהרע פארטער-טער אויף אינטערנאציאנאלע סאציאליסטישע קאנגרעסען. אויף איינעם פון זיי, אין אמסטערדאם (1904) איז פארגעק-מער א באקאנטע סענעט, ווען פלעכט-נאָו און קאטאמאטא, ביידע פארטייער-הער פון די צוויי פלעכער, וואס האבען דע-מאלט געפיהרט די כלחמה, האבען זיך ברירערליך געדרוקט די הענט אונטער 1909 איז אין יאפאן פארגעקומען די ערשטע גרויסע דעמאנסטראציע מיט הויכע פלאנען, וואס האט געוואונען די יאפאנישע רעגירונג אָנגעמיינע ענער-גייט מיטלען געגען דער דאָהערדיגער סא-ציאליסטישער געפאָהר. איינער פון די ראווע מיטלען איז געווען דער פראצעס קאמאטא, וועגן וועלכען מיר האָבען שוין אויפגע-באריכטעט. געבויט בעסער אויף פראָוואקאציע, האט ער געהאט דעם צוועק אפצוהערקען די אנהענגער פון די "סאציאליסטישע-רעוואלוציע" סאָרעס. טייל ווייז האט ער זיין צוועק דערגרייכט. אין דער אנטוויקלונג פון דער ארביי-טער באוועגונג אין יאפאן איז אריינגע-טראָטען א שטילשטאנד, וואס האט געווען עטליכע יאָר.

די וועלט-כלחמה און די רויסישע רעוואלוציע האָבען געמאכט א סוף צום שטילשטאנד און געגעבען דער סאציא-ליסטישער באוועגונג אין יאפאן א נייעם שטופ פארווערטס. ביי היינטיגען טאג ווייזען אין יאפאן פאראן פיער פאליטי-שע ארבייטער גרופירונגען. דאס איז אנטשפערט דעם טיפ פון די איראפע-אישע רעפארמיסטען; איהר הויפט-זאך וונג איז דאס אלגעמיינע וואהלרעכט. די צווייטע גרופע, לויט איהר קראפט, ווייזען די קאמוניסטען, וועלכע זינען ארויס א פאר צוויי-דעצעניאליכע יאָר-גען. אויסער זיי זינען פאראן צוויי קלענערע גרופען: די שטארקיסטען, וועלכע זינען ארויס אן אַרנאן, "דאָר" (דער ארבייטער), און די סינדיקאט-ליסטען-קאמוניסטען, וואס האלטען זיך ביי פאראייניגען מיט די אייגענטיכע קאמוניסטען.

די יאפאנישע געווערשאפטען טראָ-גען ניט קיין אייגנטיכען בארמאכטער, זייער מיטגלידער צאָל באטרעפט צו-וועגן

אין יאָר 1910 איז די אינטערנא-ציאנאלע סאציאליסטישע באוועגונג אין פראנצאס און אויסגעקאכט געווארען פון דער נאכריכט וועגן א גרויסע און גרוואמען סאציאליסטישע-פראצעס, וואס איז צו יענער צייט פארגעקומען אין טא-קא. עטליכע און צוואנציג פערזאנען, מיט א געוויסען קאמאטא און דער שפי-ליינע באשולדיגט געווען אין א סא-ציאליסטישער פארשווערונג געגען דעם לעבען פון מיכאדא. צווייטען די באשול-דיגטע ווייזען געווען פארטייער-ליסטען-פארטייערען געווערשאפטליכע "ליסטען-פשוטע ארבייטער, מעכאניקער, א פאר-באנגע-מאכער, א ראטאָר, אן אדווא-קאט און אפילו דריי בורדירטישע גלייב-מאכער די באשולדיגטע אין געבויט זי-ווען אויף גענערשע פיסלאך, ווייזען ניט ווייניגער ווי 24 פון די באשולדיגטע פארארטיילט געווען צו טויט-שטראף. פאר א העלפט פון זיי - פאר צוויי-וועגן איז די טויט-שטראף פארביטען געווא-רען מיט אייביגער טורמע, די אנדערע צווייטע ווייזען געווען מיט פונקטדיג אויף פראנסקעסען, וואס האבען זיך געשט-טען פון גאר דער וועלט, איבערגעגעבען געווארען אין רשות פון'ס הענטער. דער פאל קאמאטא האט געגעבען דער פארגעססענער וועלט דעם באגריף, און טער וועלכע גוואלדיגע שוועריגקייטען עס קומט אויס צו ארבייטען און קומ-טען די פארשטעלער פון'ס סאציאליס-טישען געדאנק אין יאפאן. אלע סאציא-ליסטישע ריכטונגען - סיי סינדיקאט-ליסטען, סיי קאמוניסטען און סיי אפילו די אס-מערסטען געמיינע סאציאלי-רעפארמיסטען, ווייזען דאָרט, אלס פאר-טייען, אומלעגאל, דער פארמילער יכוד פאר ווייזע פארבאט ליגט ניט אויף אוי-פיעל אין ווערע סאציאליסטישע איי-דען, נאר אין ווער רעפובליקאניזם. די יאפאנישע רעגירונג ערלויבט שרייבען וועגען סאציאליזם, אלס א ווייטשטאמט-ליכען פראבלעם, און דערמיט באנוצען זיך טאקע די אלע פארבאטענע סאציא-ליסטישע פארטייען, כדי ארויסצוגעבען א לעגאלע פרעסע, וואס עס איז אין יאפאן שטארק פארבאטען - איז יע-דער רמו אויף דעם, אז עס קאן ווען ניט איז וויין א צייט, ווען דאס יאפאנישע פאלק וואל זיך באזעהן אָהן וויין געטלי-כער רינאסטיע... דער פארבאט פון יעדער רעפובליקאנישער אַנימאציע איז געבויט ניט נאר אויף דעם אבסאָלוציו-פון דער רעגירונג, נאר אויך אויף א שטארקע מאנארכיסטישע געפיהל, וואס איז פאראן אין דער באפעלקערונג. אמת איז אמת: די געוואלטיקע מערהייט פון'ס יאפאנישען פאלק, אריינגעגעבן דיג אין דעם אויך די ארבייטערשאפט, איז ערצויגען אין'ס גייסט פון'ס כער-געגרינגען פאטריאטיזם, און איהר פאס-ריאטיזם איז אַרנאט פארבונדען גע-וואָרען מיט דער דינאסטיע אלס א מי-טעלפונקט פון'ס פאלק און לאנד. דאס איז אויך די סיבה, פארוואס די סאציא-ליסטישע פארטייען האָבען דאָרט אזוי ווייניג מיטגלידער.

געאָרעטיש געזעהן, וואָלט זיך גע-לאָזט געגען דעם אויסגעפיען אן עצה. מען וואָלט אין יאפאן געקענט גרינדען א סאציאליסטישע פארטיי, וואס ווא-אויסמירען יעדע שטעלונג צו דער מא-נארכיע און ניט אריינגעמען דעם רע-פובליקאניזם אין איהר פראגראם. פאס-טיש האנדעלט דאָ אזוי די ענגלישע לייבאר פארטיי, וועלכע, אויסגערעדט די ראווע גלייטשיגע פראגע, האט באה-מען די מעגליכקייט צו פאראייניגען אונ-טער איהר פאָהן די גרעסטע מערהייט פון דער בריטישער ארבייטערשאפט.

אָבער, ראשית, איז נאך ניט אַבסאָ-לוצ ויכער, אז די בריטישע לייבאר פאר-טיי האנדעלט אין דעם פונקט ריכטיג. און, צווייטענס - און דאס איז דער עיקר - איז פאראן א געוואלטיגער אונ-טערשיר צווישען דער מאנארכיע אין יאפאן און דעם קעניג אין ענגלאנד. אין ענגלאנד איז דער מאנארכיאלע פון דער מאנארכיע כמעט אינגאנצען איי-געוואלט געוואָרען אין'ס לויף פון פיעלע קאנסטיטוציאנעלע דורות און דער קעניג איז דאָרט מער א פאָרם, איידער אן ענטשיידענדיגער פאליטישער פאקטאָר. אין יאפאן איז די מאנארכיע נאך כמעט אַבסאָלוצ; דער פארלאמענט האט דאָרט ניט פיעל מער מאכט, איידער די שטא-לינע רויסישע רומא, און דער וואהל-געזעץ, לויט וועלכען ער ווערט אויסגע-קליבען, איז אויך ניט א סך רעפארמ-טישער. דעריבער קאן שטערק די ענגלי-שע פארטיי אינגאנצער די מאנארכיע אין איהרע קלאסער-באשטרעבונגען, און אין פאל פון גייט אפילו מיטמאכען אבי-סעל הויז-רעפארמיסטישע, באטראכטענדיג דאס אלץ אן איבערגעלעבעט, אָבער ניט יאָר שטילע וואָר, א יאפאנישע סא-ציאליסטישע קאָר אָבער ניט אָנגעמען אַזוי

זאמען ניט מער ווי 300-350 טויזענט ארבייטער, ד.ה. בערך 10 פראצענט פון'ס גאנצען יאפאנישען פראלעטאריאט, א טייל פון זיי טראָגט זעהר א ראדיקא-לען בארמאכטער, די אנדערע, בפרט די באטראָווען, וואס געהערען צו די אַבסע-טע אַרנאניזירטע פאכען אין לאנד, זיי גען שטארק קאָנפערענצירט. די איינצי-גע פראָגרעסיווע פאָדערונג, וועלכע זיי אונטערשטיצען יע, איז דער פארלאנג נאך אלגעמיינעם וואהלרעכט. די ראדי-קאלע געווערשאפטען, וואס שטעהן פון בערר וועגן אונטער דער השפעה פון די קאמוניסטען, ווייזען פאראייניגט אין אלגעמיינעם געווערשאפטליכער בא-בער אויך די אַרנאניזאציע האט זיך ניט אָנגעשלאסען צו דעם "רויטען פראפאגאנדען" אין מאַסקווע. בכלל גע-הערט ניט קיינע פון די יאפאנישע גע-ווערשאפטען ניט צו אמסטערדאם און ניט צו מאַסקווע. מעגליך, אז דאס איז דער רעוואלטא פון א שטילשטאנד, און קאמפראמיס צווישען די "רעכטע" און "לינקע", וואס ווילען ניט אז די דער-ווייז נאך שוואכע יאפאנישע געווער-שאפטען זאָלען אינערליך צוריסען ווערען צוליב פראגען פון ווער אויסערליכער פאליטיק, און עס איז אויך מעגליך, אז דאָ שפילט אויך א ראלע דער ווילען אויסצוהיידען א קאמפליקט מיט דער יאפאנישער רעגירונג און שווייטש-טישער עפענטליכקייט, וועלכע וואלט בא-טראכט די געווערשאפטען אלס אן ער-מענט פון אן אינטערנאציאנאלער פאר-רעטערשער קאנספיראציע, ווען זיי ווא-לען צוגעשטאנען פאָרמלע צו איינעם פון די באשטעהענדע אלוועלטליכע געווער-שאפט-בונדען.

ס'איז אינטערעסאנט, אז דער אַמ-מערסטען אָפגעשטאנענער פון די גרוי-סע ארבייטער-פאכען אין יאפאן, איז די טעקסטיל-אינדוסטריע. אפילו ערלויבט זיך דאָס דערמיט, וואס אינ'ס דאָזיגען פאל איז די מערהייט פון די ארבייטער מיידלאך, און די יאפאנישע פרוי איז, לויט איהרע אלע טראדיציעס און ער-ציהונג, דערווייל נאך ניט געוואָרן פאר א מאָדערנער געווערשאפטליכער אַרנא-ניזירונג.

דאָך שטעהן די יאפאנישע ארביי-טער בונגע ווער ארבייטס-לויז און אר-בייטש-שעה'ן אויף א באדייטענדיגער-כער דער שטופ, ווי ווערע קינעזישע און אינדישע בירדער. אויף פילע פאכריקען איז דורכגעפיהרט דער אַבסאָלוציו-ניז ארבייטס-טאָג; אויף די אנדערע בא-טראכט ער פון 9 ביז 10 שעה'ן. דאס ארבייטס-טאָג פון 10 שעה און לענגער איז אין דער יאפאנישער גרויס-אינדוס-טריע אן אונאָממע, בעת אין כינא און אינדיען איז ער דער אלגעמיינער כלל. די ווייזשעס אין יאפאן ווייזען דורכ-שניטליך צוויי מאל העכער, ווי אין כינא. אמת די לעבענס-מיטלען ווייזען דאָרט אויף 40-50 פראצענט טייערער. אין דער לעצטער צייט האט די יא-פאנישע רעגירונג, טרעכענדיג אַפער-האלטען די אנטוויקלונג פון דער ווע-ווערשאפטליכער און פאליטישער בא-וועגונג צווישען די ארבייטער אויף די אייגענבאהענע, וועלכע געהערען אין יא-

אין איין זאך ניט!

(פערלעסען)

פון לעבעדיגען.

160 גריכישע קברים ווייזען אנטרעס-טע געוואָרען פון רויסישע ארבייטלעך. און צווישען די פארשידענע זאכען, וואס מען האט געפונען אין די קברים, איז געווען א פאקסט-בוק, אין וועלכען עס האָבען זיך געפונען א קליין שפיעלע און א ליפ-סטיק, מיט רויטע פארב און א טיפאָגרא-פיעסיל פאר פארבען די אויגען.

און ווייטאס איהר ווייזען די ראווע גריכישע קברים ווייזען אויף? - צוויי טויזענט און פינף הונדערט יאָר! אין, מילא, אז די אמאליגע פרויען הא-בען געוואוסט פון א פאקסט-בוק און א שפיעלע, האט מען נאך געקענט צולאָזען דעם געדאנק, אָבער א ליפ-סטיק און רוי-טע פארב אויף צו פארבען די ליפּען - א זאך, וועלכע מיר היינטיגע חכמים הא-בען געמיינט, אז דאָס האָבען ערפונדען די אירישע טעכטער פון אונזער גרענ-סטרעם און פייט סטריט, און אָס האט מען עס נאך געוואוסט מיט צוויי טויזענט יאָר צוריק! און אויב אזוי, קאן זיך דאָך אויך לייגען אויפ'ן שול, אז די היינטיגע כלזעסע אָהן שרבעל ווייזען אויך געווען אַפאל, און אויך אַפאל האָבען די ראווע כלזעסע סן הסתם געטראָגען. אַמטער-

אפער האט זיך די וועלט געענדערט אין א סך זאכען. און אז איהר ווילט - האט זי זיך געוויס געענדערט. איך וויל זיך מיט אייך ניט קריגען. און צו וואס זאָלען מיר זיך קריגען? אָבער אין איין זאך האט זי זיך זיכער ניט געענדערט, און דאס איז וואס שייך דער פרוי און איהר פונען זיך און מ'זעט ווען זיך, און מ'זעט ווען זיך צו-ליב געווינען חן און לייטזעליגקייט.

אַלץ אין דער וועלט האט זיך אפער געענדערט, געוויס געענדערט אויב איהר ווילט. אָבער פרוי בלייבט פרוי פון איי-ביג עולם ביז אייביג עולם. פון דור צו דור...

און אויב מיר גלויבען באמונה שלמה, אז חוה איז געווען די ערשטע פרוי אויף דער וועלט און ניט לאה און בעסי און פעני, איז זי זיכער אויך געווען די ערשטע שפיעל-קוקערע און מאָדעניצע, די ער-שטע פונדערטע.

גערעדט קאן עס ניט ויין... און אז דאס איז אזוי, קאנט איהר זעהן פון דאָס שטיקעל גייט וואס איז געווען געדאָנקט, לעבט וואָר, אין אלע צייטונגען. די גייטע האט געלייגט אויף

פאן כמעט אלע דעם שטאט, אריינגע-מירט צווישען זיי א מין סאָרם אַרבי-טערשאפט. זי האט דורכגעפירט א גע-ווען לויט וועלכען אויף יעדער סטא-ציע פון די אייגענבאהענע פונקציאָני-א, "סטייטשאַדאט", וואס ווערט אוי-געקליבען מער די דאָרט באשעפטיג-ארבייטער און אָנגעשטעלטע, און הי-געוויסע בארמאטונגס-דעכט אין דער גא-נאליזירונג פון דער ארבייט אויף די פטייטשאַן, ווי אויך דאָס רעכט צו פא-טרעטען די אַרטיגע ארבייטערשאפט גלאנען צו דער העכערער באהאנדל-ניסטראציע. נאטירליך, ווייזען די ראו-ווע, "סטייטשאַדאטען" אויף אזוי א עהנליך צו אמת'ע ארבייטער-שאפט, די אמאליגע וואכטוואָוסקע פראפעסיא-נע פאראייניגען, וואס ווייזען געשאפ-ען וואָרען אין רוסלאנד מיט'ן צוועק "פאראכאפן" און פארשטאפן דעם יא-פאנישער ארבייטערשאפט פאראן גע-בען געזען, ווי די וואכטוואָוסקע פאראן גע-האבען סוף כל סוף געבראכט א דער אומוואונג פון'ס רוסלענדיש-פראלעטאריאט.

"מען יצא מחוק" - דאס דאָזיג ווערטעל פון דער ביבעל האט זיך ש-אפט פארווירקליכט אין דעם אָפט-בייטערנען גורל פון דער אינטערנאצי-נאלער ארבייטער-באוועגונג.

אויסער דעם אייגענטליכען יאפ-געפינען זיך איצט אונטער דער מא-פון'ס מיכאדא א רייע פון קאלאניע-באוועגונגען, וואס בילדען א טייל דער יאפאנישער אימפעריע. צווישען דאָזיגע קאלאניען, וואס ווייזען באס-פערט א סך שיעטער, איידער יא-נאפא, שפילט א דאָמינירענדע ראָלע קאָרעא, מיט 17% מיליאן איינוואוי-נער, וואס צווייטען ארט פארנעמט דער א-וועל פארמאָזא, מיט איהרע קנאפע פ-מיליאן איינוואוינער. אין ביידע לי-דער ווייזען די ארבייטס-דינאמיקען פ-פיעל, פיעל ערנער איידער אין יא-נאפא. אויסער דעם סאציאלען דאָזיגען וואס קוועטשט אויף זיי, אלס ארבייט-האבען די דאָרטיגע פראלעטאריע פ-אויסצושטעהן אויך פון דער נאציא-לער אונטערדריקט, וועלכע זיי וויי-אונטערנעוואָרפן מער דער הערשענ-יאפאנישער אדמיניסטראציע. אוי-דעם גרעניצע די וויכטיגסטע פון דאָזיגע צוויי לענדער - קאָרעא דעם באלשעוויסטשען רוסלאנד, זי דעריבער א באקוועמע ארענא פ-אונטערנעוואָרפן באַלשעוויסטשער פ-אויף דעם נאציאנאלען און סא-ציעלען דעם קאָרעאנישע רעלענאטען אויף גען פון קאָרעאנישע רעלענאטען אויף לעצטע קאָנגרעסען פון'ס קאמוניס-שען אינטערנאציאנאל פון די ג-טע מורח-פאלער" אין מאַסקווע, דאָרט די ארבייטער-באוועגונג, צווא-מיט דער באוועגונג פון די אַרימע פ-רים, געמאכט זעהר באדייטענדיג, פ-לענגערדארע ערפאלגען, און שטעל-זיך פאר אן ערנסטען כח אין לאנד. געמענדיג אָבער אפילו אז, אז פיהרער פון די קאמוניסטען אין מאַ-ווע האָבען ניט קיין אינטערעס צו-לען די לאנד אין די לענדער, וואס פ-סטענס פרויען מיט הענט ווי טעלעג-סלופעס! און מען קאן נאך געהן ווייטער באשליסען, אז אפילו פון די משיקט-"ביידינגסטוס", וועלכע מיר זעהן קוני איילאנד, האָבען די אמאליגע פרו-שון אויך געוואוסט...

הסיפור און קורץ: וינט די ווי-אוי וועלט, ווייזען געווען פרויען, און פרויען האָבען אלעמאל געוואוסט פון קונציגען קונץ ווי אזוי צו געשעלע-כענער און ווי אזוי אָנצוציהען מאס-און דערפאר האָבען מיט צוויי טויז-און פינף הונדערט יאָר צוריק די פרו-זיך געמענט קליגען פונקט ווי די ג-טיגע, און פארבען די ליפּען... און נאך עפעס באווייזט עס: א מאנסביל ווייזען געווען איינלעך מיט טויזענט און פינף הונדערט יאָר צו-פונקט אזוי ווי היינט, האָבען זיי געלאָזט נאָרען... און אַפאל, ווי היינט, האָבען זיי האט שרעקלאך געהא פון א רויט לי-כענע עס זיין ווי קענטיג, אז די רויט-קומט ליפ-סטיק... ס'האָלט: די היינטיגע פרויען מיידלאך, וועלכע פארבען די ליפּען לייגען נאך די "גייט", און מיניען א וויינען געוואלדיג "ציוויליזירט", ה-ווייזען וואס איבערזעצעט פון זייער שוועסטער פון צוויי טויזענט צוריק... נאָרניט... נאָרניט...

די האַלם וואו די סמריי קענדע קלאוקמאכער פארזאמלען זיך

די ארבייטער פון יעדען שאפ זאלען זיין אין די האַלם, וואס איז פאר זיי באשטימט געווארען. — סידען זיי ווערען אומגעביטען פון דער האַל-קאמיטע.

לאפאיעס האַל, 8-10 עוועניו „די“

מעל. דריידאק 7923. לעווין און ווייסמאן — האַל-משערלייט.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס איידזשענט דזש. ראזענבלאט — פון וועסט 25 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט מ. מאקער — פון איסט און וועסט 23 מעס סמ. איסט און וועסט 24 מעס סמ.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט ת. גאלדבערג — פון איסט און וועסט 22 מעס סמרי און מעדיסאן עוועניו.

מאנהעסטען לייסעאום, 66 איסט 4 מעס סמרי

מעל. דריידאק 7845-6612. סמודענט און בראס, האַל-משערלייט.
אלע פראטעקטיוו שעפער פון 352 זיבעטע עוועניו, 306 זיבעטע עוו., 136 מעדיסאן עוועניו, 112 מעדיסאן עוועניו, 106 מעדיסאן עוועניו, 484 זעקסטע עוועניו, 450 זעקסטע עוועניו, 30 מעס סמרי, 31 מעס סמרי, 32 מעס סמרי, 33 מעס סמרי, 34 מעס סמרי, 35 מעס סמרי, 36 מעס סמרי, 37 מעס סמרי און 38 מעס סמרי.

ניו טאקסידא האַל, 62 פיס סמרי

מעל. דריידאק 8289. איידעלאנד — האַל-משערמאן.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט דעסטי, — פון איסט 12 מעס סמרי, איסט 11 מעס סמרי, איסט 10 מעס סמרי, איסט 9 מעס סמרי, איסט 8 מעס סמרי, וועסט 3 מעס סמרי, גרין סמרי, ברום סמרי און קריסטי סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט לאנד — פון איסט 4 מעס סמרי, 8 מעס סמרי, ספרינג סי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון דיוויזשאן סמרי קענאן סמרי, קאל לודלאו סמרי, פיס סמרי, ווילעס סמ עוועניו, עוועניו „אי און איסט 7 מעס סמרי

אריענטאל פאלא

מעל. דריידאק 8047. נ

אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט דזש. ראזענבלאט — פון וועסט 17 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון וועסט 13 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון וועסט 13 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון וועסט 13 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון וועסט 13 מעס סמרי.

רענד סקוהל, 7 איסט

מעל. סמיוועסאנט 3094. פריס

אלע סקוירם שעפער, פראטעקט

סמיוועסאנט קאסינא, 40

מעל. ארמזשארד 2588. גאלד און

אלע ריפער שעפער.

הארלעם סאצ. עדיק. סעו

מעל. יוניווערסיטי 3234. שעכט

אלע הארלעם און בראנקס שעפ

ווינענא האַל, 105 מאנ

מעל. סמעג 2030-10169-89.

אלע ברוקלינער שעפער.

בראנזוויל לייבאר לייט

מעל. דיקענס 0882. דזשאן קעס

אלע בראנזווילער שעפער.

אסטאריא האַל, 62 איסט 4 מעס סמרי

מעל. דריידאק 8045. לעווין און ווייסמאן — האַל-משערמאן.

אלע פראטעקטיוו שעפער פון 14 מעס סמ., 17 מעס סמ., 20 מעס סמ., 22 מעס סמ., 25 מעס סמ., 26 מעס סמ., 27 מעס סמ., 28 מעס סמ., 29 מעס סמ. און א. בענדאוויץ, פון 60 יוניווערסיטי פלייט.
אלע ניסיוניאן שעפער וועלען מיטען אין אסטאריא האַל ענעקס.

ארלינגטאן האַל, 19 סט. מאדקס פלייט

מעל. ארמזשארד 2585. פערלמוטער — האַל-משערמאן.

אלע קאמערס, באטאנהאל מינקערס און דעזיינערס.

בעטהאווען האַל, 210 איסט 5 מעס סמרי

מעל. ארמזשארד 6404. קורץ און ווערטהיימער — האַל-משערלייט

אלע סעמפל מאכער.

ברייענט האַל, 723 זעקסטע עוועניו

מעל. ברייענט 8926-8927. פערין און וועלארדי — האַל-משערלייט

אלע פראטעקטיוו שעפער פון 500 זיבעטע עוועניו, 498 זיבעטע עוועניו, 242 וועסט 39 מעס סמ., 205 וועסט 39 מעס סמ., הינדוס און גראס, 1364 בראדוויי, ר. סאדאוויי, 1372 בראדוויי און היקסאן און קא. 52 מעס סמרי און 5 מעס עוועניו.

קלינטאן האַל, 151 קלינטאן סמרי

מעל. דריידאק 8927-6912. גאלדאווסקי — האַל-משערמאן.

אלע שעפער קאנטראלירט פון ביזנעס איידזשענטס, ב. מאזער — פון איסט און וועסט 21 מעס סמרי.
אלע שעפער קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענטס מ. גאלדאווסקי — פון איסט און וועסט 19 מעס סמרי און איסט און וועסט 20 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענטס דזש. בענדער, פון איסט און וועסט 18 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענטס ת. בערקאוויץ (פון שוסטערס דעפארטמענט) פון וועסט 17 מעס סמ.

סענטראל פאלא, 96 קלינטאן סמרי

מעל. ארמזשארד 2587. פריס און פישער, משערלייט.

אלע שעפער אונטער דער קאנטראל פון ביזנעס-איידזשענט פישער — פון איסט און וועסט 29 מעס סמרי, איסט און וועסט 31 מעס סמרי, איסט 32 מעס סמרי, איסט און וועסט 33 מעס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט עלקין — פון מעדיסאן עוועניו, 6 מעס עוועניו, 7 מעס עוועניו.
אלע שעפער קאנטראלירט פון ביזנעס איידזשענט דזש. פריס, פון וועסט 26 מעס סמרי און פון ווילקס און אדלערס שאפ.

הענינגטאן האַל, 214 איסט 2 מעס סמרי

מעל. דריידאק 9924-8165. ווארשוואסקי — האַל-משערמאן.

אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט דזש. ווארשוואסקי — איסט 32 מעס סמרי, וועסט 34 מעס סמרי, וועסט 35 מעס סמרי, וועסט 36 מעס סמרי, וועסט 37 מעס סמרי, וועסט 38 מעס סמ., וועסט 39 מעס סמרי, 7 מעס עוועניו און בראדוויי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט לע. בעצאהלער — פון איסט און וועסט 30 מעס סמרי, וועסט 32 מעס סמרי און פון זיבעטע עוועניו.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט קאמאלי — פון איסט 22 מעס סמרי, איסט 26 מעס סמ., וועסט 27 מעס סמרי, וועסט 28 מעס סמרי, איסט און וועסט 29 מעס סמרי, איסט 30 מעס סמרי, וועסט 31 מעס סמרי, וועסט 32 מעס סמרי, וועסט 33 מעס סמרי, וועסט 34 מעס סמרי, וועסט 35 מעס סמרי, וועסט 36 מעס סמרי, וועסט 37 מעס סמרי, וועסט 38 מעס סמרי, וועסט 39 מעס סמ., מעדיסאן עוועניו, בראדוויי, 56 מעס עוועניו, 7 מעס און 8 מעס עוועניו.

דזשעפערסאן האַל, 92 קאלאמביא סמרי

מעל. דריידאק 0219. סאלאמאן — האַל-משערמאן.

אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט סאדאלס אראנסקי — פון איסט 11 מעס סמרי און איסט 12 מעס סמרי און פון 171 מעס עוועניו.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס איידזשענט סאמער — 10 מעס סמרי, יוניווערסיטי פלייט.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט קאפלאן — פון 9 מעס סמרי, ווייווערלי פלייט, בראדוויי, וועסט בראדוויי, גרין סמרי, בליקער סמרי, פרינס סמרי.
אלע שעפער וואס ווערען קאנטראלירט פון ביזנעס-איידזשענט סאלאמאן — איסט בראדוויי, קאנטראלירט פון פריס סמרי.

א סטרייק אדער ניט קיין סטרייק

יעצט איז די צייט צו אפגעבן
צו אייערע ציין אין אייער איי-
גענעם דענטאל דעפארטמענט.
יעדער מיטגליד פון דער יו-
ניאן האט די פריוילעגיע צו
לאזן זיך עקזאמינירן און צו
קריגען די געוויסענאפטסטע
עצות פון דר. מאקס פרייס,
טשיינע דענטיסט, אין גאנצען
פריי.

דענטאל דעפארטמענט
יוניאן העלטה סענטער
131 איסט 17טע סט.
ניו יארק סיטי.
אפיס-טעלעפון: סענטי 10 פריי 10
ביו 7 שוועט: שבת - 10 פריי 4
מאכטיג. וואנט - נעלסען.
דורך די מאנאטען דושו-
לי און אונזשט וועט דער
דענטאל דעפארטמענט
זיין פרייטאג געשלאסען.

ווארמאן און ליבערמאן
לאיערס
302 BROADWAY, NEW YORK
Telephone: Worth 5623-5624

היינט, פרייטיק, 17טן יולי, 1924
פאריס, מיט פאנארא און ראדיא
פאנאראטען. ווענען געשלאסען עפען און
שעהען פאנאראטען ציטערן אין שוין אפ-
געברעט.

**די אידישע אגריקולטור
(בארן הירש) סאסייעטי**
העלט אלע עקאנאמישע פארשטיי-
קונגען ווענען פארשטייט און ווי זיך אויפ-
צוהאלטן פון שווינדלערס, ווען איר פויגל
אייער פאר.
ניט היינט דעפארטמענט איידען איר באש-
טענדיג פון אונז.
אונזער ראט און טאט איז אפגעטון פריי-
טליכע דער קאסט פרייעליך.
אונזער טעלעפון אונזער שבת - פון 9 ביז 5
וואנט - ביו 1 אונז.
JEWISH AGRICULTURAL SOCIETY, INC.
301 E. 14th St., New York City

**וואס יעדע מיידעל דארף
וויסען.**
יעדע אידישע מיידעל פון ניו יארק
און איבערנער דארף אומבארינגט זיין
פאר און ווי קען קריגען א פראקטישע
עוויגליכע וועקסלען פאר ביו 8
דארף א וואך און וועקסלען פאר
און צוויי פאר סך הכל 5 ביז 10
דארף. יעדע אידישע מיידעל דארף
וויסען, און ווי קען עס קריגען, אייב וי-
וועט זיך פארשטייבן בארן, ניט אפ-
לייגענדיג, אין דעם אפיס פון דער אי-
דישער וועקסלען סאסייעטי, אין ערוי-
קייטאנאל עליינס, 197 איסט בראד-
וועי, יעדען דינסטאג און דאנערשטאג
וואנט, פון 5 ביז 7.30. די סאסייעטי
האט איין הויז ביים ברענ ים, אין בעל-
פארט, לאנג איילאנד, און די צווייטע
אין דעם הארץ פון די קעטסקיל בערג,
אין ביג אינדיען. אין ביידע הייזער ווע-
רן די מיידלעך אונטערהאלטן מיט

דעזיינערס פארלאנגט מען אלע מאל
א גוטע פראפעסיע פאר מענער און פרויען!
לייבט אריסצולערנען, ברענגט גוטע פארדינסטען

נעמט א פרעסטיזש אונטער-ריכטיק און דער מיטשעל
סקול אין דעזיינען פון קלאדס, סוטס, דרעסס, און פאר-
שוס, א פארט אין דער מיטשעל סקול מיטט צו קריגען
שעל א שעלע און א נעמען נעמאלס. אונטערשטע מענער
און פרויען האבען שוין די מיטשעל מיטטען געברענגט און
פאנען היינט א שעה לעבען. איר קאסט עס אויך טאן.
די מיטשעל סקול און דעזיינען און פעסערן מייקלינג
אין נעגירעס נעמאלס מיט איבער 50 יאר צוריק און
האט דעזיינען:

נייע איידען
נייע סימעטען
בעסע מעטאדען
בעסע רעוולוטאטען

פרייענדיכע אונטערייכט. טאן און שוועט האסען בעסע
כארינגען. שרייבט, טעלעפאנירט, דער קאסט נאך א
פרייען בולעט מיט פולע אינסטרוקציען.

פרייע דעמאנסטראציען אין אונזער סקול.
אונזער קלאסען: מאנאט, מיטוואך און פרייטאג
MITCHELL DESIGNING SCHOOL
15 West 37th St., Tel. Fitz Roy 1674 New York City

ארגאניזישאן דעפארטמענט א. ל. ג. וו. י.

אויפמערקזאם!
די ארבייטער ביי קלאדס, סוטס, סקוידס, דרעסס, ווייסטען
און אלע אנדערע ליידים נארמענטס פון די שעפער ארום
ניו יארק ווערען אויפגעקומען געמאכט, דאס דער
ארגאניזישאן דעפארטמענט פון דער אינ-
טערנעשאנאל האט געעפנט
דערייזע. אפיסעס

ניו יארק, קאנעטיקוט און ניו דזשירזי סטייטס
די ארבייטער, וואס ווינען באשעפטיגט ביי ליידים נארמענטס אין די שמעט און שמעטלעך פון
דערמאנען דריי שמעטען, ווינען געבעטען מיטצוהעלפן דעם אינמערנעשאנאל ארגאניזישאן-דער-
פארמערס. זיי קאנען עס טאן, ווען זיי וועלען בריינגען אויסקינפטע וועגען די אומ-אורמאן
שעפער אין דזשענעראל אפיס, אדער אין איינעם פון די בר. אפיסעס, וואס ווערען דא פארעפנטליכט,
די אינמערנעשאנאל וועט צו קיינעם ניט אריינגעגעבען
ווערען. עס וועט געהאלטען ווערען סטריקט פרוואט.
אם איז די ליסט פון אלע אומ-אורמאן אפיסעס:

מערטאל פריידס העדקווארטערס	927 מעין סמריס
68 מ. אראנדזש עוועניו	מארקעס 4501 - מר. רעיד
103 מאנאטאמערס סמריס	ווייוועלי 4507 - ברוק
76 מאנאטאמערס סמריס	מאנאטאמערס 2883 - ראזענבערג, שנייד
114 בראדוויי	לאנג ברענטש 2040 - שנייד
7 מעין סמריס	האקענמאק 1499-ר-מר. דוראנד
9 דזשעקסאן עוועניו	האקענמאק פאנימ 0068 - מיניע פאשקיל, שוב, ארעמאקי
	מערס אקאמשיע
	עליואבעט דזשאנאסאן
	מרס. ברימאן
	הערי מארין
	אנגא לאנאריי
	הילקעס 3796 - ל. מאניע
	מ. ק. קעיהמע.

דזשיקאב האלפערין, מענערשער.

די ארבייטער-באוועגונג אין די אפגעשטאנענע איידאפייאישע לענדער.

(שליס פון זייט 12)
נייע מיט רוסלאנד, אין מעהר רעוואלוצ-
ציאנער פארבען, איידער זי איז אין
דער ווייטליכקייט, באציהען מיט זיך
דאך צו די ידיעות פון אועלכע לענדער
מיט א געוויסען ספעציאלן. צו דער
צעהאנגען פון דעלעטאטען פון אועלכע
לענדער, ווי קארעא און מאנאליע, מוז
מען זיך שטענדיג באציהען פארזיכטיג
אויף וויסען זיי ווינען ניט געשטיצט
אויף שטרענגער דאסומענטאלישער ווייז-
ליכקייט. די ארבעטלישע פאנטאזיע
אין און אועלכע פאלען צו לעבעדיג און
לאזט זיך שווער איינצאמלען.
דאך, ווי עס זעהט אויס, ברענט אייך
אין קארעא א פייער, וואס וועט זיך
ביי דער ערשטער געלענעהייט, ביי דער
פאליטיש-הונג פון דער ארבייטער בא-
וועגונג אין יאפאן נאך, פאנאנדרעפלא-
סערען אין אן ערנסטען פלאם.

וויילט איר ווערען א סיטיזען?

מאכט ניט קיין שריט אהן דויען
ביכעל.
דער נאטירלעך שטעט ווי געוויסע
פארט און צו ווערען א בירגער אין דער
זעהר שווער. ער וויילט, און מען מוז רענען
ענסערען אויף נעווער פראגען. שטעט ער
זיך שטארק א שווערער עוואלוציע. און אויף
ווי צו שווערען זאכען כאפט מען זיך ניט.
הערט ער ניט קיין בירגער.
פאר דויען צויען האט די נאטירלעכע
אויף דעם וויסנענען א גאנצן נייען ביכעל.
וועלכען דער אפערירטער סיטיזען
אין דויען ביכעל און אנגעבען איז וואס
מען דארף וויסען צו שווייטען די ערשטע
און צווייטע סיטיזען פראצעס.
איסער דעם ענטהאלט ריזיג ביכעל די
פראגע וועלכע ווערען געשטעלט אין פארט
צו די יענען, וועלכע געבען ארויסגעטען
סיטיזען פאפיר. די פראגע ווינען איבער
געבען אין ענגליש, אידיש און ענגליש מיט
ארויסגעטען פאר די וועלכע קענען
זיך געבן די ענגליש שפראך.
דער פרייז פון ביכעל איז 10 סענט. די
וואס ווילען עס האבען צוגעשריט ביי סעיף
אדער צווייטען סעיף 17 סענט ספעס אויף
דעם פרייערען שטעט.
NATURALIZATION AID LEAGUE
175 East Broadway, New York

**פראפעסערס
פון קלאדס**
זייט וויסען דאס די ווייער ברעט
לאך צו פרעסען וועלכעס און בע-
ליווע, וואס מיר האבען ביו איצט
געמאכט מיט די צוגעפערטע ליי-
ווער אדער צוגעשלאגען אויף האלץ
ווינען ערקלערט געווארען פון אונז
זער עקסטרע-דאקטאר פאר אומ-
נער צו יווען, דען דער נערך פון
די צוואווארימטע פער און די צופא-
רעטע האלץ קאן ברענגען צו קאנ-
סאכטשאן.
יוזם נאך אונזער נייעם פעסענט
מיט די קופערנע ליווענער, וועלכע
איז אנערקענט געווארען פון די
נרעסע עקספערטען אין וואשינג-
טאן אלס עקסעס סאניטארישע וויי-
ער ברעטלעך.
צו בקומען ביו די
**אמעריקאן פלאש
און וועלכעס פראס-
באארד באמפאני**
123 פינפטע עוועניו, ניו יארק
טעלעפאן אשלאנד 2220.
מיר פארקויפן אויך די ליימקעס
סמיל ספיקערס, פרוקעטע ספיקערס
א נאכגעמיינע.
מיר האבען אויך פוינקיג ספיקערס
די בעסע אין שטאטע.

**קריסט איינשליסליך
אלעמביא מהעע
וועטשני משא
והיים לילי מהעע**

הערעביגקייט

בצדכתי החוקתי
ולא ארפת.
(איוב, כ"ו, 8.)
שן מיון גערעכטניג
קיום האלם איך זיך
שטארק, און וועל
איהר נים שטלענען.

ערבייטער פון אלע
לענדער, פארטריי
ניגט אייך, און די
וועלט וועט זיין
איינערע!

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענט וואירקערס יוניאן

Vol. VI. No. 31.

New York, Friday, August 1924.

פרייטאג, 1טען אויגוסט, 1924

PRICE 3 CENTS

איבערבוואונג פון דאוק שעפער אין ניו יארק פאמער

סאבמאנופעקטורער אדער שאפ האט
איהם שוין געמאכט אזוי פסול אין די
אויגען פון דער סעטעלמענט קאמיטע, אז
אפילו קיין סעקורויטי, ווי גרויס עס האט
געמענט זיין די סומע, האט וועניג וואס
געהאלפן.

נאך א פאר קאנפערענצען וועלען מאכען די גאנצע אר- בייט פארשטענדיג

עס זיינען נאך דא אייניגע פונקטען,
וואס דארפן נאך אויסגעליכען ווערען
צווישען די אלע צדדים, ווי צום ביי-
שפיל, די פראגע פון אן אימפארטיעל
טשערמאן, פון אן אדמיניסטראטאר פאר
דעם אנטפאלאגמענט פאנדר, און אויף
וועלכען שטייגער ער זאל קאלעקטירט
ווערען. אויך וועט פארקומען די פראגע
פון לייבעל, איבער וועלכער א ספעציעל
לע קאמיטע ארבייט שוין א לענגערע
צייט, און וועלכער דארף אזוי שנעל ווי
מעגליך איינגעפיהרט ווערען אין אונזער
אינדוסטריע.

צוליב דעם וועט דעם דאנערשטאג, דעם
31 דזשוליי אפגעהאלטען ווערן א קאנפער-
ענץ צווישען אלע צדדים. מערווארטעט
נישט קיין גרויסע חלוקי דעות. ס'הערשט די
אלגעמיינע מיינונג, אז איבער אלע פראגען
וועלען די פארשיידענע צדדים קומען צו
א באדינגער פארשטענדיג. אין פאל
אבער נישט, זאלען, למשל, די יוניאן און
די אנדערע צדדים נישט קענען זיך אייני-
גערשטען איבער דעם, ווער עס זאל זיין
דער אימפארטיעל טשערמאן, אדער ווי
די געלדער פאר דעם אנטפאלאגמענט
פאנדר זאלען קאלעקטירט ווערען, דאן
וועלען די פראגען גלייך איבערגען צו
(שלוס אויף זייט 2)

באשטערוואהל אין לאקאל 66

לעצטען דאנערשטאג זיינען פארגעסן
מען נייע וואהלען פאר די באשטע פון
לאקאל 66. און לויט דעם באריכט פון ברוד-
ער עסטענפאלד, מענעדזשער פון לאקאל
זיינען די וואהלען אויסגעפיהרט געווארען
אזוי שעה, אז עס וואלט גארנישט געשארט,
אז פילע אנדערע לאקאלס פון דער אינ-
טערניישאנאל זאלען נאכטאן דעם נומער
ביישפיל.

ליידס טיילארס, לאקאל 38, אויפגעפאסט.

דינסטאג, דעם 5טען אויגוסט, וועט
אפגעהאלטען ווערען א זעהר וויכטיגער
מיטינג אין הארלעם סאשיעליסט עדי-
קיישאנאל סענטער, 62 איסט 106טע
סט, 8 אויגער אין אווענער. די מעמ-
בערס ווערען אויך אויפגעפאדערט צו
נעמען אין אכט, דאס פון דעם 15טען
אויגוסט אן ווערט די דיוסס געהעכערט
אויף 40 סענט, און עס איז נויטיג פאר
די מעמבערס צו באצאלען גלייך אלעס,
וואס קומט פון זיי, ווייל נאך דעם ווע-
לען אויך די חובות מוזען גערעכענט ווע-
רען לויט דעם 40 סענטיגען סטעמפ.
ברידערליך,
עקסעסיוו באארד לאקאל 38.
ב. דרייזל, סעקרעטאר.

מען די אויסגע-
נען.
עס וועט זיין גענוג צו זאגען, אז די
סעקורויטיס, וואס די סעטעלמענט קא-
מיטע האט אריינגענומען פון פארשייד-
ענע מאנופעקטורערס באטרעפט באלד
א האלבען מיליאן דאלאר. נאטירליך,
איז דאס נאך נישט אלעס. די באטרע-
פערע קאמיטעס האבען געווכט און גע-
וויפט די שעפער, וועלכע זיינען ראוי צו
פארבלייבען אין דער אינדוסטריע. דער
מינדעסטער צווייפאל ווענען אירגענער א

דער קלאקמאכער קאמף אין באלטימאר צופלאקערט זיך אלץ שטארקער און שטארקער

יוניאן און באסעס צופלאקערט זיך אלץ
שטארקער.
ווי געוועהנליך, איז צוהילף פון די
באסעס באלד געקומען דער ברוטאלער
פאליסמאן, וועמען מען האט איינגע-
דריילט, אז אין א סעסיע צווישען די בא-
סעס און דעם ארבייטער איז דער אר-
בייטער אימער אונגעזעכט און דער באס
איז אימער גערעכט. דערפון קומט, דאס
די פאליס האלט אין איין פארפאלגען די
פארשיידענע פיקטעקאמיטעס. איינער
פון די פיקטעקער איז זאנאר שטארק צו
שלאגען געווארען פון דער פאליס. ברוד-
ער בראון, פארשטעמט איהר, האט
פארלאנגט פון די פאליס זיי זאלען ארעס-
טירען א פאר באסעס, וואס זיינען מחלל
זונטאג געווען, אום אנטווארען אביסעל
די סעסיע ארבייט, וואס זיי זיינען גע-
שטעלט געווארען פארטיג צו מאכען צו-
ליב דעם סטרייק. די פאליס אין באלטי-
מאר האט אבער א געוואלדיגען דרד-ארץ
פאר א באס. און, אפשר, ערווארטען
זיי פון די באסעס א היבשע באלוינונג;
און אנשטאט צו ארעסטירען די באסעס,
האבען זיי צוועשט צוקייטל און צוכייטל
ברודער בראון, און דאן האבען זיי איהם
געשטעלט אונטער אן אנקלאגע.
פונקט אזוי פיהרען זיי זיך אויף גע-
נען אנדערע פיקטעס, און פילע האבען
(שלוס אויף זייט 2)

טער און טיפער ארומריידען אין קובע-
רען נומער, גערעכטיגקייט. דא האבען
מיר נאך געהאט ברעה צו באריכטען די
אמת-פרעהליכע בשורה, אז די גרויסע,
וויקליך זעהר שווערע ארבייט פון דער
פארגענומענער רעארגאניזאציע איז שוין
כמעט ווי געענדיגט, און געענדיגט אויף
דעם בעסטען אופן, ווייל עס איז נישט גע-
מאכט געווארען קיין איינציגער סעטער
מענט מיט אירגענער א שאפ, ווענען וועל-
כען עס זאל קענען זיין דער מינדעסטער
צווייפאל, אז ער זאל נישט קענען נאכקו-

דער סטרייק אין באלטימאר, וואס
האט זיך אנגעהויבען לעצטען מיטוואך,
איז איצט אין זיין פולען גאנג. די בא-
סעס פון די פארשיידענע שאפסעס, ווי
אויך די גרעסערע מאנופעקטורערס
טרייען אנטווערן מיט זייער סעכט-אר-
בייט. פארשטעמט זיך, אז די יוניאן
ווענדעט אן אלע איהרע כחות נישט צו
דערלאזען דערצו, און דער קאמף צווישען

שטארקער ארגאניזאציע קאמפיין אין טאלידא

סיבות. זיי געפינען שוין איצט אויס,
און באלד וועלען זיי זיך איבערצייגען אין
דעם, אז פון דער יוניאן, אנטווערן זיי
נישט פסור צו ווערען. אט איז זי, דאכט
זי, טויט, אבער א וויילע שפעטער, און
זי איז ווידער לעבעדיג און ענערגיש, און
ווערט זיך מיט אלע כחות, נאך ווי זי
וואלט קיינמאל נישט געווען אפגעשוואכט.
דער פאקט איז, אז שטילערהיים איז
נאך פלוצלונג ווידער אויפגעבויט געווא-
רען א קלאקמאכער יוניאן אין טאלידא.
די ארבייט פון אונזער דזשענעראל קארנא-

די גאנצע ארבייט פון דער רעארגא-
ניזאציע קאמיטע און סעטעלמענט קא-
מיטע איז שוין כמעט ווי געענדיגט. מיר
האבען נאך נישט גענוי די ציפערען פון די
געמאכטע שעפער, אבער מיר קענען
זאגען גאנץ באשטימט, אז נאך א פאר
טעג, און אלע קלאקמאכער פון אלע פאר-
כען וועלען שוין האבען זייערע באשטימ-
טע פלעצער אין זייערע יוניאן-שעפער,
וואו אלע אויסגעפיהרטע יוניאן-קאנדי-
דאטעס וועלען פינקטליך אויסגעפאלגט
ווערען.

נאטירליך, זיינען מיר נישט אימסטאנד
צוואונגען ארבייט פאר אלע בעלי
מלאכות אין די אלע געמאכטע שעפער.
דער סיזאן, ווי באקאנט, דארף זיך ערשט
אנפאנגען; און, ווען קיין ארבייט איז
נישט, קענען די בעלי בהים מיט זייער
בעסטען ווילען נישט געבען די בעלי
מלאכות דאס, וואס זיי האבען אליין נישט.
די ארבייטער אבער דארפען נישט, סארען
נישט צוליב דעם פארלאזען זייערע פלע-
צער, ווייל ערשטענס וועלען זיי קיין אר-
בעט פלעצער נישט קריגען, מיר מיינען
יוניאן-פלעצער, און סאמער וועלען נאך
אנטפאלגען אייניגע יוניאן-שעפערס,
וועלכע וועלען זיי צוואונגען פארשיידענע
גליקען, וויסען זיי דאך שוין פון ביטער
רע-עמארהונג, וואס פאר א גליקען דאס
זיינען, און זיי וועלען זיכער נישט לאזען
זיך מעהר פארנארען.
מיר וועלען דעם דאזיגען ענין בריי-

די קלאקמאכער יוניאן אין טאלידא
אומען ווידער צום לעבען. עס איז געווען א
פאלשע איינערעניש פון דער זייט פון די
קלאקמאנופעקטורער אין טאלידא, אז
זיי האבען זיך איינמאל פאר אלעמאל בא-
פרייט פון דער יוניאן, ווייל פאר א געווי-
סע צייט האט זיך די ארגאניזאציע פאר-
שירענע ביים אפגעשטעלט צוליב פארשידענע

אינהאלט פארצייכנים „גערעכטיגקייט“ נומער 31

- 1 און 2 יוניאניזם.
- 3 דער ארבייטערס מיט די סאבמאנופעקטורערס אין דער קלאק אינדוסטריע.
- 4 ערוויקשישאנאל דעפארטמענט. אין דער
באנאו עמברוידערי יוניאן, לאקאל 66 -
סענעפאלד.
- 5 סטריי און ארגאניזאציעס פראגען.
- 6 בריי פון לענדער. דער מענטש איז פער-
טער (גערעכטונג) 7. פינבערג.
- 7 א סטרייק (א בילדען) - מ. שמואל-
און יוניטי - צינגלי.
- 8 דער דעפארטמענט סטרייק און דער
קלאקמאכער סטרייק אין באליסטער -
ערימאריעלס.
- 9 א נייער דעפארטמענט אין אפיס פון
רע-ארגאניזאציע - ערימאריעלס.
- 10 אויפן וועג פון א גרויסען קלאק-
מאכער קאמף אין באסעס - 8. זיירמאן.
דאס ליד פון גערעכטע סוף וומער (גערעכט)
נפתי גראם. קורץ און שער -
י. ב. 1.
- 11 דער אינטערנאציאנאלער געווערק
שאפט קאנגרעס - לעאן האזאנאוויטש
ווארליקער.
- 12 וויכטיגער פארשטייט פון ווארשעס
סאפענישטן - דר. הערמאן פראנק
דער נאטורליכער שטרייט פונקטאן און זיין
אנטווער - 7. בארדוליו.
- 13 קורע שמועסען.
- 14 ווען נישט צו זייערען.
- 15 דזשענעראלעס.
- 16 נייע און פארשטייטענס.

דיסטריקט קאונסיל פון די פארשיידענע לאקאלס אין ניו יארק ארבייט מיט „פול סטייט“

דערווייל איז עס נאך נאך א שטילע
ארבייט, אבער פון אלע, וואס ווייס-פרע-
זירענט לעפאנאוויטש, מענעדזשער פון
דעם דיסטריקט קאונסיל, האט אונז דער-
צעהלט, נעמט אן א העכסט פרוכטפולע,
א העכסט וויכטיגע ארבייט, אן ארבייט,
וואס האט פאר זיך א גרויסען, פרוכטבאר-
רען פערל. עס גילט צו ארגאניזירען נישט
וועניגער, ווי פופציג טויזענט נישט-ארגא-
ניזירטע ארבייטער אין די פארשיידענע
סטרייטס, פון וועלכע דער דיסטריקט-קאונ-
סיל איז צוזאמענגעשטעלט.
דער דיסטריקט קאונסיל באשטעהט
איצט פון פאלגענדע 12 לאקאלס: סוויס
עמבראידערי, לאקאל 6, מיסעלינגאוס
קאמערס, לאקאל 10, ריינקאוס מייקערס,
לאקאל 20, ליידס טיילארס יוניאן, לא-
קאל 38, מאקערס, פלימערס, העכסט
טאל, לאקאל 41, ווהילפלינדע וואר-
קערס, לאקאל 62, פרייווער דעם מיר-
(שלוס אויף זייט 16)

קערס, לאקאל 90, טשילדערען דעסמיי-
קערס, לאקאל 91, באנאדעמבראדערי,
לאקאל 66, עמבראידערי דעסמייקערס,
לאקאל 97, באטאן וואירקערס, לאקאל
132, ווייסמייקערס לאקאל 25.
די אלע לאקאלס, יעדער איינער פון
וועלכע איז געווען אנאנץ שוואכער לאך
פאר, זיינען איצט, פאראייניגט אין איין
צענטראלע קערפערשאפט, נאך א גרויסע
מאכט, און עס איז נישטא דער מינדעסט
טער ספק, אז פאר דעם דיסטריקט-קאונ-
סיל איז באשערט אויפצוטאן זעהר וויכ-
טיג ארבייט.
לאמיר דא איבערגעבען אין קורצען,
ווי דער דיסטריקט קאונסיל איז צוזא-
געשטעלט. יעדער לאקאל שיקט דריי
דעלעגאטען, אויך דאס 36 דעלעגאטען
שטעלען איהם צוזאמען. דערצו איז דא
א באארד און רירעקטארס, וועלכער בא-
(שלוס אויף זייט 16)

סטרייקס אין די קלאוק-שעפער ארום ניו יארק כמעט אלע געסעטעלט

אזוי שנעל, ווי עס איז באשלאסען געווארען צו רופען די קלאוקמאכער אין ניו יארק צו אן אלגעמיינער אפשיטעלונג פון דער ארבייט - און זאל דא געזאגט ווערען, אז ווען דער סטרייק איז גערופען געווארען, האט מען נאך נישט געוואוסט אויף זיכער, צי דאס וועט זיין בלויז א רעאגנאטיווישע סטרייק, צי א סטרייק געגען די דויעלעכע און מאנופעקטורערס, פאר די ארויסגעשטעלטע יוניאן פארערוגען, - איז אונזער אוטאָריטאָן דעפארטמענט געוואָרען זעהר, זעהר בייז, און אלע, אלע ארבייטער אין די פילע קלאוק-שעפער אין די פארשידענע שטעט לאך ארום ניו יארק, זיינען ארויסגערופען געוואָרען אין סטרייק.

דאס איז געטאָן געוואָרען נישט אזוי דערפאר, ווייל די דאָרטיגע קלאַוקמאַכער האָבען געהאַט זייערע אייגענע הויזערס געגען זייערע בעלי בתים, נאָר אום זיך צו פארזיכערען, אז אין די דאָזיגע שטעט פער זאל נישט געמאכט ווערען קיין סקעב ארבייט פאר די ניו יארקער מאנופעקטורערס.

נעפירט מיט דער העכסטער פינקטליכ קייט, און אלע שעפער זיינען געבליבען פוסט.

דאס איז זיכער דער שענסטער אטעם טאט פאר די טעטיגקייט פון דעם אוטאָריטאָן דעפארטמענט, ווי אויך פאר די ארבייטער, וואָס זיינען דאָרט אָרגאַניזירט אין פאַרשידענע האָקאָס און זיינען אַזעלכע גוטע יוניאָן-מעמבערס. דערפאר טאָקע האָבען זיי אַזעט קיין אירואַכע נישט חרטה צו האָבען אויף דעם. אזוי גיך, ווי די יוניאָן האָט אָנגעהויבען סעטלען מיט די מאנופעקטורער אין ניו יארק, האָט דער אוטאָריטאָן דעפארטמענט, מיט דזשענעראל סעקרעטער טרעזשורער, אב. באַראָף, ווייס-פרעזידענט האַלפערין, ווייס-פרעזידענט דובינסקי און מיט די האָקאָס אָרגאַניזירער, אן דער שפיצע, גענומען סעטלען מיט די גע-סטרייקטע פעקטאָריס אין די שטעטלאך, ווי יאָנקערס, האָקענסאָק און פילע אנ-דערע פלעצער.

דער סעטלמענט איז צוגעגאנגען שנעל און גוט. אין פילע שעפער האָבען די ארבייטער געקראָנען אַ גאנצן היבשע העכערונג פון זייערע ווירדזשעס. אין אייניגע שעפער, ווי ווייס-פרעזידענט

האַלפערין טיילט אונז מיט, האָבען די אר-בייטער געקראָנען אַ העכערונג פון צעהן און 15 דאלאר פער וואָך.

עס איז איבעריג צו זאָגען, אז די אר-בייטער אין די שעפער זיינען מלא שמחה. זיי האָבען אויף אַזא גליק זיך ווירטליך

נישט געריכט. זיי וועלען געוויס דערפון לערנען, אז עס לוינט זיך צו זיין גוטע יוניאָן-לייט, און אז עס איז גארנישט קיין קרומע וואָך ארויסגען אויף אַ סימפאטי סטרייק, ווען די יוניאָן האלט עס פאר וויכטיג.

לייענט ש. יאנאווסקי'ס אפשצונג

פון

יצחק אייזיק בן אריה צבי הלוי

אין דער

פרייע ארבייטער שטימע

פון היינטיגע וואך.

ש. יאנאווסקי איז געווען זעהר אינטים באקאנט מיט יצחק אייזיק'ס פערזאן און טעטיגקייט. אויסער דעם האָט ער אין דער אַפּשאַצונג פארעפּענטליכט דריי זעהר וויכטיגע ברייף פון יצחק אייזיק'ס וועלכע באלייכטען פארשידענע עפאכעס אין די לעצטע 20 יאהר און ווארפען א שטארקע ליכט אויף דעם געזעלשאפטליכען לעבען דא אין לאנד.

די „פרייע ארבייטער שטימע“ איז צו באקומען אויף אלע סטענדס און אין אָפּיס, 48 קאנעל סטריט.

אינטערנעשאנאל יוניאן באנק

פינפטע עוועניו און 21טע סטריט

אונזער באנק

האט אלע איינריכטונגען פאר אלע אייערע באנק אנגעלעגענהייטען. צאהלט 4 פראצענט אינטערעסט און טיילט די פראפייטען מיט איהרע דעפאזיטאָרס.

שיקט אייער געלד נאך יוראָפּ צו די ביליגסטע פרייזען.

פאר די 6 מאָנאַטען פון אונזער עקזיסטענץ באַשטעהט יעצט אונזער פארמעגען פון \$2,500,000.00.

צוויי מיליאן פינף הונדערט טויזענד דאלער

מיר האָבען איבער 3,000 דעפאזיטאָרס ביז יעצט, און די צאהל פאר-גרעסערט זיך יעדען טאָג.

יעצט איז די צייט צו טרענספערירען אייער אקאונט. ברענגט אייער באנק ביכעל און מיר וועלען גלייך אָנפאַנגען צאָהלען פראַצענט.

International Union Bank

FIFTH AVENUE at 21st STREET

Member Federal Reserve System